

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest. VIII.. Fhg. Sándor-utca 36

Hirdetések ára:

Egy öthasábos nonpareille sor 60 fillér.

Az új esztendő.

Budapest, 1908. január 1.

Erős csontu, szilárd lelkű nemzet a magyar. Mikor az idő száguldó kereke befut az 1908-ik esztendőbe, ez jut eszünkbe. Jut pedig annak kapcsán, hogy megcsináltuk a leltelt esztendőnek mérlegét a nép szempontjából és sokkal több megszivlelni valót, megigazítani valót, pótolni és helyreállítani valót találtunk, mint a mennyinél sokkal kevesebb is elég volna, hogy bizonyos félelemmel, aggódással, kétke-déssel tekintsünk a bizonytalan jövő elé. Ám dehogy adnók fejünket bura, mikor tudjuk, hogy erős csontu és szilárd lelkű nemzet a magyar!

Ős római közmondás volt, hogy mindenre telik embernek és nemzetnek, csak idejéből teljék. Mulasztás helyrepótolható, balsiker kigyógyítható, hibák kiküszöbölhetők, ha csak lesz rá elégséges idő. És ha lesz még valami: elég akarat, erős akarat, tántoríthatatlan s elvhü akarat az időnek jó felhasználására!

Mikor egy igen szegény, öreg embernek vénségére új foga nőtt (ritka dolog, de előfordul) örömeben felkiáltott: »Félre bu! Ha új fogat növesztett nekem a mennyei Atya, akkor bizonyára több harapni valót is akar adni, mert a mi eddig jutott, azt meglevő fogaimmal is győztem!« Így kiálthat fel a szintén nem fiatal

magyar nemzet is: Ha új esztendőt értem meg, akkor félre bu! Az új idő új alkalmat is ad nagy tetteim végrehajtására, szándékaim megvalósítására, sőt szabad új és nagyobb feladatokat is vállalom, mert ha már betelt volna hivatásom, nem nőtt volna új fogam, nem értem volna meg új esztendőt!

De mert népek és nemzetek nem élnek esztendőket, hanem századokat és ezredeket, éppen

nem szakadatlanul kelle teljesítenünk: úgy jövendőnk se kevesebb és ugyancsak szünettelenül résen kell állanunk a régi hivatás betöltésére, az újabb feladatok megoldására.

Azonban a nemzet rövid életü emberekből áll, ezer éves csak a nemzet összessége, az egyének benne álag ötven évesek. A véges elméjü ember felosztotta az időt napnak, holdnak, földnek forgása szerint évre, hónapokra, napokra. De felosztotta így a feladatait is és jól tette így, mert különben rendet alig tudna tartani, dolgát alig bírná számba venni.

Igy a nemzet életpályáján is szerepet játszik egy-egy esztendő; annak is kijut a feladatokból annyi, a mennyi éppen helyet talál benne. Megvan az 1908-ik esztendőnek is programja, melyet alább ismertetünk politikai, gazdasági és társadalmi szempontból.

Feltűnő jegye az imént megújult esztendőnek az általános választói jog. Erre szót adott minden tényező, kinek kezében fekszik nemzetünk sorsa. Királyi ajk hirdette ki elsőnek, hogy megértette a kor haladó törekvését és mintegy előírta kormányunknak, hogy az előkészítést most már gyorsabb tempóban végezze el. A nemzeti kormány egy lépéssel tovább is ment; bejelentette, elé is adta a törvénytervezetét, mely a választói jogot sokkal nagyobb mértékben terjeszti ki, mint a mennyire a nyugati

V. Gusztáv, az új svéd király.

azért feladataik és hivatásuk sem olyan kis méretű, hogy annak végzése és betöltése egy röpke esztendő programját képezhetné. A hogyan multunk immár ezer éves és abban a nagy hivatást (mit már annyiszor kifejtettem e lapok hasábjain) hogy t. i. megvédtük nyugat kulturáját és a kereszténységet, azután átplántáltuk annak áldásait a távoli keletre — az évezreden át majd-

kulturállamok eddig példát adtak. De maga a nemzeti összesség adta rá a legerősebb és legjelentősebb szót, mikor már korábban is olyan többséget küldött országgyűlésébe a függetlenségi negyvennyolczas pártban, melyiknek ez az elv sokszor ajánlott és megerősített vezérsillaga volt. Minthogy pedig magyar földön minden alkotmányos jog — még a királyi felségjog is — a nemzetből származik és forrásozik, az általános választói jog kérdése immár nem kérdés, hanem csak végrehajtásra érett nemzeti akarat.

Mikor majd állami lét dirigálásába imígyen sokkal több polgártársunk fog beleszólani, akkor ismét nagy lépéssel közelébb jutunk ahhoz, hogy magunkat tekinthessük sorsunk kovácsának. Ha ebben és minden más dolgunkban a tiszta erkölcs, az igazságnak őseinktől öröklött szeretete, a kötelesség-hűség és a vallásos jószándék fog vezérelni, akkor biztosan jobbra fordul országunk szekerének rudja és elsőbb kijutunk, utóbb kimaradunk sok olyan kátyuból, melyben eddig döcögve kinyúlódtunk.

Hát ez az emberi munka egy nagyobbik része 1908-ra. De mit ér ember munkája, ha nem járul hozzá az Ur áldása? Isten nélkül kőre épített házak csakhamar romba dülnek; ellenben az áldásával homokra rakott galyiba megáll és daczol az idők vasfogával.

Kérjük hát Isten áldását ez új esztendőre. Mi mindennel áldhatna meg minket a jótét menyeyi Atya, azt bizzuk az ő bölcseségére és jó akaratára.

Én csak egyet tartok külön hangoztatandónak, mit kérni kell tőle. A jó kedvet és a sorsban való megnyugodni tudást.

Ha valaki ugy közléről szemügyre veszi a magyar nép lel-

kének állapotát és hangulatát. mint én veszem, a sok szomorúság közt leginkább azt találja szomorítósnak, hogy ez a jó magyar nép napjainkban milyen levert, milyen aggályos milyen kedvetlen, milyen elégedetlen. Igaz, kemény a sora; igaz, izgatják is sokan; igaz, kevés oka támad vidámságra; igaz, sok-sok buját kellene fejlejtene, hogy szívből kacagni képes legyen; igaz, ritka alkalma kínálkozik még csak mosolygós felkelésre is, mikor a hajnal pirkad. Mert ránehezedett az élet; mert elfogyatkozott barátainak a száma; mert vad hajszára kényszeríti a megélhetési viszonyok nehézsége; mert versengés veszi körül minden felől és belesodorja az áradatba az ő szintiszta, egyenes, becsületes lelkét is; mert tülekedés a konczért övezi mindenfelől és régen volt igaz, hogy tejjel-méz-zel folyó Kánaán volt Árpád öröksége, hol mindenkinek jutott és elég maradt.

De mégis! Ha csak végkép el nem hágy bennünket a remény, még mindig emelt fővel járhatjuk meg utunkat. Mi hányan vannak, kik Krisztus nyomdokában még a kálváriát is emelt fővel járták meg, noha hátuk meggörnyedt, válluk megróppant a nehéz kereszt sulya alatt! Görnyedő háton, roppanó vállon is emelt maradhat a fej és szabad a szív, csak meg ne billenjen lelkünk egyensulya. Ezt pedig meggátolja a remény, ez az égből küldött vigasz virág, melytől új erőre kaphat a siralomvölgy számkivetett fia is!

Ó, én megértem Kölcsseit, az ő magasztos eszejárását, az ő fenkölt gondolkodását, mikor az Istenhez irt himnuszában jó kedvet kér a magyar-nak. Nem túlcsapongó, kirugó, hámot-féket megtagadó tobzó-dást értett ő a jó kedv alatt, nem ilyet kért a Magyarok Is-

tenétől; hanem kérte azt a jó kedvet, mely megférti tud a bajjal is, mely megegyezik a gonddal is, mely kibírja a bűnnek változatát is, de a mely nem engedi földig tipródni a balsors üldözöttjét, nem hagyja kétségbe esni a megpróbált embert, nem engedi elmosódni szívből a reményt!

Ezt a jó kedvet, azt az Istentől kapott ajándékot, azt a megnyugodni tudást, ezt a remélni tudást kívánom én minden kedves olvasómnak az 1908-ik esztendőre. Ne álljon munkába a dolgos kéz szótlanul és robotoló készséggel, hanem jó kedvvel, daloljon a munkás ember ajka, akár maga földjét szántja, akár a másét, akár gondban szántja, akár bérben. Nótás kedvünk bocsásuk vissza a házba, a mezőre, a gyárba, a műhelybe, iskolába, hivatalba — magyarok! Daltól legyen hangos a táj, a falu, a város — mert ahol dalolnak, ott életkedv van, jó remény van, biztonság van, szeretet van, jószág és barátság van. A dal elhessegeti a bűt, de el a gyűlöletet is, az ármányt, az áskálódást, a türelmetlensége, az élet-unalmat is!

Élni és dolgozni jó kedvben édes. Jó kedvű tanulás válik igazán a lélek hasznára. Jó kedvű iparkodás több gyümölcsöt terem. Jó kedvű közigazgatás szolgálja az igazságot. Jó kedvű családapa nevel derék honfiakat. Jó kedvű anya varázsol a házból földi paradicsomot. Jó kedvű király alatt boldog az ország. Jó kedvű társadalom kiirtja a bűnöket. A jó kedv még a test egészségét is biztosítja. A jó kedv még bőség nélkül is kedvessé teszi az életet.

De azért szabad nekem, Istennel megférő gondolat, hogy bőséget is kívánjak a kedves olvasóknak. Szabad, sőt kötelessége a katolikusoknak bőségre törekedni — csak ne

kizárólag erre szánja lelke minden erejét és ne hagyja, hogy a gazdagság vágya mohóra izmosodjék benne és lenyügözzön a nemesebb indulatokat. Tehát kívánom is, hogy minden földi jóban bővelkedjék ez az új év, mely az Ur kegyelméből ránk köszöntött. És bővelkedjék eléggé a lélek kincses gyarapodásában is, hogy a hogyan idősebbek leszünk az évnek 366 napja által, úgy érettebbek is legyünk a mi igazibb hazánkra, az örök boldogság honára, hol már közel 2000 évvel ezelőtt teljes polgárjogot megvásárolt nekünk vére árán a mi Üdvöztőnk. Keressük hát a módot, hogy e nagy Királynak ez új esztendőben lehessünk drága kedvében!

B. A.

A politika 1908-ban.

Ha meglepő dolgok nem történnének: az 1908-ik esztendő páratlanul csöndes és nyugodt lesz a politikában. Bizvást elmondhatjuk, hogy 1891 óta egyszer sem vártuk még oly nyugodtan a politikai új esztendőt, mint most. 1892-ben kormányválság, melyet mindenki már régen várt, 1893-ban és 1894-ben egyházpolitikai harcok, 1895-ben már a Bánffy ellen vívott küzdelem, melyet csak rövid időre szakított félbe az 1896-iki treuga dei, s az 1896-iki választás folyton izgatta a politikusokat és a politika iránt érdeklődőket. 1897-ben folytonos harcban volt az ellenzék a kormánnyal s a kormány Ausztriával. — az év vége felé esti és éjszakai ülések voltak a képviselőházban; 1898-ban Bánffy bukása következett be, a Széll alatt megkezdődött Ausztriával a kiegyezési küzdelem, mely 1902-ben véget ért volna, de ekkor már a katonai kérdések kerültek sorra. Ettől fogva csupa zaklatottság volt a kormányok és miniszterek élete. Most azonban már rendben van minden, készen vagyunk már a kiegyezéssel is és a kormánynak van hat hónapi indeminatása, nyugodt pihenője.

Ilyen derűs már régóta nem volt a politikai égbolt. Az új esztendő politikai történetét akár előre meg lehet írni.

Január a delegációé, — még

február eleje is. Bécsben nem lesz semmi baj, legölebb a katonatisztek fizetésének javítása miatt lesz egy kis szó-csata, bár a kormány még nem határozta el magát a fizetés-javításra.

Február közepén a képviselőház megkezdi az 1908. évi költségvetés tárgyalását. A vita igen hosszú lesz, mert alkalmat fognak adni a képviselőház ifjabb tagjainak a bemutatkozásra és minden helyi bajnak az előadására. Legalább két hónapot lehet szánni a költségvetési vitának. Azután hamarosan végezni fognak a kiegyezési javaslatokkal, a melyek, miután már ugyis életbe vannak léptetve, nem sok vitára szorulnak.

Ezek után következnek, még a nyári szünet előtt — de csakis abban az esetben, ha addig a pénzpiacz javul s új államkölesönök fölvétele, vagy fél milliárd erejéig lehetővé válik — az új beruházási törvényjavaslatok. Új vasutak épülnek és új országutak. A folyamatszabályozás nagy erővel újból megindul. Csatorna-építés is tervbe van véve, csak azt nem tudjuk még, hogy a Duna-Tisza-köze kap-e majd hajózható csatornát, vagy előbb a Duna-Száva-köze? Ez úgy látszik, attól függ, hogyan viselik magukat a horvát testvéreink a választásokon? Ha megint a rezoluzionisták mellé állanak, akkor hamarosan meglesz a soli-csongrádi csatorna, ha azonban az unionistákat pártolják, akkor a horvátok megkapják a vukovár-samáczi csatornát, Szlavónián keresztül. Állami munka mindenestre lesz bőven és mivel ezzel szoros kapcsolatban van Magyarország minden vállalkozás és az egész ipari élet, remélhető, hogy az 1908-ik esztendő, (ha a termés is jó lesz), gazdasági tekintetben egyike lesz a legkiválóbbaknak.

A kereskedelmi minisztériumon kívül a földmivelésügyi fog legtöbb dolgot adni a törvényhozásnak az új esztendőben, a gazdasági élet sokirányú föllendítését célzó javaslatáival. A földmivelésügyi miniszter az állattenyésztés gyors fejlesztése érdekében tervez valamit, mert ennél jövedelmezőbb foglalkozási ág az egész Európában általános husdrágaság mellett aligha található. A telepítés és parcellázás régóta huzódó ügyét is rendezik végre az 1908-ik esztendőben, sőt végre a képviselőház elé kerül talán még a magyar politikai életnek legöregebb tengere kigyója, a székegyföldi birtokrendezés is.

Végre tehát olyan helyzetbe jut a törvényhozás, hogy az országnak tisztán belső ügyeivel és bajaival foglalkozik. Csak tönkre ne tegye ezeket a szép reményeket a közös hadügyminiszter, — az Urnak 1908-ik esztendéjével meg leszünk elégedve.

A kereskedelmi minisztérium hivatalosan is közlésezi új évi munkaprogramját. E szerint már januárban nyilvánosságra kerül a vasárnapi munkaszünetről és a tisztességtelen üzleti versenyről szóló törvényjavaslat. Az új ipartörvénynek huszonöt fejezete már készen van. Teljesen kész az új viczinális törvény, s a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak kiegészítéséről szóló törvényjavaslat. Már januárban a képviselőház elé kerül az államvasuti beruházásokról szóló törvényjavaslat. Új javaslat készül a vasutüzleti rendtartásról, és a vasuti szolgálati pragmatikáról. Készen van az új közuti törvény tervezete, valamint a mérnöki és építési gyakorlatról szóló törvényjavaslat is. A szabadalmakról és a zálogházakról szóló törvényjavaslat munkában van.

A kő meg a kenyér.

Nem tudom, mindenben-e? de abban az egy mondatban, hogy kenyérral dobd vissza, ki rád követ hajít, alig akad hivebb, lelkiismeretesebb szófogadója a szentírásnak, mint a magyar nemzet és a magyar kormány a nemzetiségekkel szemben.

Voltakép testvéreink volnának ezek a nemzetiségek. Ugyanannak az édes hazának gyermekei; nem is talán fél, nem is mostoha gyermekei; éppen olyan joguak, éppen olyan kenyérűek, mint a legtisztább magyar vér. Mikor tehát ezek a magyar nemzet fensőbbsege ellen lázadnak, mikor az állami egységet megtapossák, mikor az állami nyelv ellen törnek, akkor nem külső ellenség számába kell venni őket, kiket kellően rendre utasítani az erő és hatalom kérdése — hanem közönséges rakoncátlan gyermekek ők, kiket az édes anyának alaposan meg kell pálcázni, hogy a házban a régi rend megint helyre álljon. A pálcza most a nemzeti kormány kezébe van léteve.

Kormányunk nem tekinti magát erre hivatottnak, hanem jobb atya akar lenni a legjobb anyánál. És sok ezer lapjáról a szentírásnak kiválogatta éppen azt az egyet,

melyet fent kiírtam és kenyérrel, sőt kalácsal hajgálja meg azt a rossz kölyköt, ki reá és az édes anyára mázsás gorombaságokat, orczapíró gyalázkodásokat, ugyancsak súlyos köveket röpít.

Hogy mennyire kielesítették hazánkban a nemzetiségi kérdést az utolsó három esztendőben, azt olvasóink jól tudják. Hogy kivitték a szennyest országok-világok piaczára és veszett hirünket költik a nyugati nagy nemzetek fiai közt, azt is tudják. Hogy méltó czimborájuk (Ausztria) segíti őket, annak ügyét viszont ők segítik elő itthon, azt is megmondottuk már. Hogy vért is áldoznak lázámaikra, azt megmutatta a csernovai eset. Hogy a magyar nép már-már elveszti türelmét és országát a lángtól óvandó tűzoltó után kiált, a kormánytól több szigort követel, az nagyon érthető.

De az már semmiképpen sem érthető, hogy a kormány ezt az indokolt szigort nem alkalmazza. Az izgatókat szabad kézzel és utilappal lótni-futni hagyja, a vétkeket a törvényesen is túlmenő kegygyel kiméli, a szájasokat inkább megvásárolni, mint leültetni akarja, a tüzet pedig mindezzel nem lohasztja, hanem táplálja.

Kifakadás számba megy ez a cikkem? Nos, nem háborog bennem az indulat indokolatlanul. Tessék, szolgálók a két legujabb hírrel, a mik egymással igazán szemben állanak, de szembe is kell azokat állítani és — a tanúságot vonja le belőlük a belügyminiszter, a ki Andrassy, meg az iskolaminiszter, a ki Apponyi. Mind a kettő olyan családból, melyek erős bástyái a magyar nemzetnek; ők mondják meg, meddig megünnök még lefelé a nemzeti tekintély lejtőjén? és meddig adogatunk még lágy kenyeret a kutyáknak, melyek lábikrákat harapdálják?

Kezdem a kisebbik dolgon. Arad megye román ajku iskoláiban olyan nyomorult fizetése van a tanítóknak, hogy száraz kenyénnél többre alig futja belőle. Nincs az egész megye román tanítói közt egyiknek se más a könyvtárában, mint a tavalyi esztendőkből megmaradt iskolakönyvek, ha ugyan ennyi is van. Ujságot egyebet nem olvas egyik is, mint a krajczáros román lapot, melyet valami komité irgalomból küld neki. Elmaradt kis látkörű ember valamennyi, kinek igénye nem is több, mint a mennyi beleférne akár melyik drótostót tarsolyába. Azaz hogy egy igénye mégis van, szeretne néha-napján

jóllakni. Folyamodtak is egyenkint meg összesen akárhyszor fizetésjavításért az iskolaáfenntartókhoz, de mindig az volt rá a felelet, hogy a szegény népből más nem telik, mint szegényes fizetés a szegény tanítónak. Így esett, hogy az aradmegyei román iskolákba legtöbbször nemcsak a gyermekek, hanem a tanító is meztől állított be tanítási órára.

Tető alá került azonban a népiskolai törvény és abban az a hűmánu rendezés, hogy az állam kipótolja a szegény iskolák tanítóinak fizetését a magáéból. Persze az is benne van, a minnek nem kellene benne lenni. Legalább nem úgy, a hogyan van, hanem egészen más mód. Parancsoló modorban és kivétel nélkül kellene a törvényben lenni a magyar nyelv tanításának minden iskolára nézve. E helyett csak az van benne, hogy az olyan iskola köteles magyarul tanítani, a kinek tanítóját az állam fizetéssel támogatja. Nos, mit felel erre a románság? Hát mit? Pénzt csörget a tarsolyában. Most van; nem is kértek a tanítók, mégis van. Minden községben van. Még ott is van, a hol nincs, mert küld oda a gazdagabbik. És nem titkolják, hogy miért a nagy bőség bankóban. Csak azért, hogy a román iskolák szűz falai közé a mi nyelvünk magát be ne fészkelje.

No, erről a nagyszerű törvényről jobb kritikát nem mondott még senki. Ugyan mit szól hozzá Apponyi Albert gróf? Mert hogy Andrassy Gyula gróf mit szól hozzá, azt már tudjuk. Ez benne van a második hírben. Benne van a hivatalos lapban. Még pedig rendelet alakjában.

Mi van a rendeletben. Kérés. Óhajítás. Parancs? Az is. Mert a miniszter kérése és óhajítása akkor is parancs, ha nem kezdődik ezzel a szóval.

Azt várja el Andrassy gróf belügyminiszter a járási és vármegyei tisztviselőtől, hogy iparkodni fognak a nem magyarajku néppel a maga nyelvén szólni. Vagyis megfordul a világ sorja. A román iskolákban nem kell magyarul tanulni a gyermekeknek, de a magyar szolgabiroóságok termeiben a tót, román, szerb, bunyevác, sokác, horvát, német, vend, hiencz, bolgár nyelvből kell leczkékeltetni a hivatalnokoknak és tisztviselőknél, hogy beszélni tudjanak az ügyes-bajos atyáival, ki elébük áll és igazát keresi.

Eldig a magyarosításnak egyik

legtalpraesettebb indokolása az volt falvainkban, hogy tanulj meg gyerek magyarul, mert különben nem ért meg téged a hatóság, ha eléje járulsz. Ezentul a magyar gyereket kell így biztatni, hogy tanulj meg gyerek szerbül, oláhul, tótul, németül, mert másképp nem lehetsz a szolgabiro mellett iródeák.

Szépen fényesítik a magyar szent koronát. Szépen működnek közre a nagy szent czélra, hogy valaha egy nyelvben egy érzésben olvadjon össze a Kárpátok ölében letelepedett népraj. Szépen ápolják a mi nyelvünket. Szépen óvják a magyarság tekintélyét. Szépen varrják az egységes magyar állam köntösét.

Próbálna csak ilyen rendeletet kiadni valamelyik belügyminiszter a nagy németi birodalomban, vagy Angliában. Ott ugy elsöpörné a felzudult nemzeti közvélemény helyéről, hogy legfőljebb rémitőnek maradna emlékezetben a neve. Mikor pl. Németország még azt sem engedi meg a lengyeljeinek, hogy népgyűléseken más nyelven beszéljenek, mint németül.

Azt hinném, régen elég volt a tapogatásból. Kemény leczkékeltet eleget adtak nekünk a nemzetiségek, hogy nem vásároljuk meg barátságukat az engedékenységgel. Sem a kalácsca! Csak annál nagyobb köveket hajgálnak ránk. Inkább itt volna már ideje, hogy éreztessük velük a magyar állam erejét. Azt az erőt, mely hasonló az atyáéhoz. Ad, mikor adni kell, de követel is, mikor követelni kell. Ha a magyar nemzet kormánya még most se értette meg a nemzetiségeket, ha még most is azt hiszi, hogy ajándékaik azok megbecsülik és érte hálások, hűségesek lesznek, akkor igazán megérdemli, hogy keserves csalódást érjen igen hamar. Csak ne volna az ő felsülése a mi siratni valónk is egy-szersmind.

Lapunkról egyet-mást.

Jól éreztük, hogy darázs-fészekbe nyultunk, mikor azt határoztuk, hogy a Magyar Néplap árát fel kell emelni. De hogy is tettük volna, ha elkerülhettük volna. De mert kikerülhető nem volt, csak az maradt gondunk, hogy minél kevesebb legyen az ár emelkedése és minél dusabban kárpótoljuk érte a hív olvasókat. Számokkal kifejeztük ezt már a múlt évi 51-ik számban, nem ismételtük azt újra.

1908. január 4.

ndokolása az volt
tanulj meg gye-
rt különben nem
atóság, ha eléje
magyar gyereket
ogy tanulj meg
áhuul, tótul, néme-
nem lehetsz a
íródeák.

k a magyar szent
működnek közre
ra, hogy valaha
érzésben olvad-
átok ölében le-
Szépen ápolják
Szépen óvják a
nyét. Szépen varr-
magyar állam

ilyen rendeletet
belügyminiszter
odalomban, vagy
gy elsöpörné a
közvélemény he-
ljebb rémitőnek
zetben a neve.
ország még azt
a lengyeljeinek,
en más nyelven
németül.

igen elég volt a
mény leczkéket
nk a nemzetisé-
vásároljuk meg
gedékenységgel.
Csak annál na-
hajjgálnak ránk.
már ideje, hogy
a magyar állam
t, mely hasonló
mikor adni kell,
or követelni kell.
emzet kormánya
te meg a nem-
ég most is azt
kait azok meg-
álásak, hűségese-
zán megérdemli.
lódást érjen igen
volna az ő fel-
i valónk is egy-

egy-et-mást.

y darázs-fészekbe
azt határoztuk.
Néplap árát fel-
gy is tettük volna,
volna. De mert
olt, csak az ma-
ry minél keve-
emelkedése és
kárpótóljuk érte
Számokkal kife-
mult évi 51-ik
ételjük azt ujra.

Itt csak bemutatkozunk az új köntösben és elmondunk egyetmást az igazunk védelmére.

Elsőbb is azt, hogy az olvasók zöme egészen jól fogadta az ár-emeléssel kapcsolatos változtatást. Legtöbbje szó nélkül ujtja meg előfizetését és mi ezt, mint a bizalomnak és megbecsülésnek jelét hálásan köszönjük. Azután sokan meg is írják bizalmukat, mikor az előfizetést megújítják. Legkedvesebb és legtalálhatóbb az a pár szónyi nyilatkozat, mit kedves olvasónk, Pózer Mihály írt Rakamazról az utalvány szelvényére, mondván: «Ha valamivel drágább lett a Magyar Néplap, hát bizonyára annnyival többet is fog érni!» és szerencsét kíván az új esztendőre.

Kedves rakamazi olvasónknak ez a tizenkét szava felment minket attól, hogy cikket írjunk a dolgunk védelmére. De hát támadta valaki az eljárásunkat? Azt nem, csupán egyetlen szó hangzik más oldalról felém és ez az, hogy a magyar nép is szegény, az is érzi a drágaságot, az is sinyli a rossz időket, annak is keserves minden további korona. És ez az egy szó nem tagadható. Ám helyezzük csak más világitásba egyszer az ujságot, akkor ki fog tűnni, hogy a rá költött krajezárók-koronák nem úgy veendő, mint kedvtelésre, mulatságra kitett pénz, hanem mint hasznos befektetés, melyből a több még nem mindig sok.

Nemcsak ujsághirrel szolgál a Magyar Néplap, azt a régi olvasók jól tudják. De még ha csupán ezzel szolgálna és semmi mással, akkor is szükségletet képezne ma- nap, mikor nem lehetünk meg anélkül, hogy tudjuk, mit csinál a másik ember, a másik megye, a másik ország, a másik nép, a másik vallás, a másik világrész, mert valamennyinek van befolyása a mi életünkre, sorsunkra és a világ forgatagában nekünk is igazodni kell a többihez, a hogyan igazodik a többi hozzánk.

Azonban ujság-hireken kívül tartalmaz a Magyar Néplap sok hasznos oktatást is, egyenesen olyat, mely pénzt keresni tanítja meg a magyar népet. Pénzt, több pénzt, mint eddig szokott ugyanabból a dologból. Ha tehetnénk, azt ten- ném, hogy minden olvasómnak utalványoztatnék földjéhez még, állatjaihoz még, telkéhez még, va- gyonához még, jövedelméhez még, minden javához még. De erre nincs hatalmam. Hanem arra van, hogy tanítsam a meglevők jobb és ala-

posabb gondozására, használására és ekkép bővebbé tegyem a szüretjét, gyümölcsözőbbé a kertjét, áldottabbá az aratását, hizóbbá a barmát, kiadósabbá a kenyerét, iz- letesebbé a borát; más oldalon arra tanítgatom, hogy a kiadásai minél inkább apadjanak, ne fizesse drágán, mit szorgalmas keze maga is elkészíthet, ne vásárolja fel mások munkáját, mikor maga se kontár az iparkodás akárhány me- zején.

Igy — már aki a cikkeinket figyelemmel és tanulási kedvvel olvassa — a Magyar Néplapból mindig huz olyan hasznót, melyet felbecsülhet és a melyik bőven visszahozza a lapra költött pénzt. Abban pedig nagyon igaza van és igaza is lesz Pózer Mihály bará- tunknak, hogy amennyivel ezen- tul drágább leszen a lap, annnyival többet is fog érni! Sőt éppen sokkal többet fog érni, mint a mennyivel drágább lett, mert hi- szen a szerkesztő is csak olyan, mint a jó mesterember, a dolgá- ban mindig jártasabb lesz, ügye- sebb lesz, tudósabb lesz, ahogyan az esztendők telnek rajta. Itt is a gyakorlat avat igazi mesterré, a hosszú gyakorlat pedig még jobb mesterré.

Mikor itt megküldöm kedves olvasóimnak a Magyar Néplap tizenhetedik évfolyamának első szá- mát kapcsolatban a havi mellékle- tet képező Páduai Szent Antal Lapja című hitbuzgalmi lappal, akkor barátságosan meginvitálom mindnyáját az előfizetés megújítá- sára.

Az előfizetési ár egész évre 6, félévre 3 korona. És mint eddig, ezentul is karácsony táján megkapja a jövő esztendőre szóló dús tartalmu naptárt ingyen és bérmentve minden olvasó.

Azon t. olvasókat pedig, kik a mult évről hátralékban maradtak, szeretettel megkérjük, igazítsák el most már okvetlenül a dolgukat ebben az irányban is, mert nehe- zen nélkülözzük a munkánk bérét és szomorú csalódás mindegyik olyan ember, ki elfogadja — sőt meg is követeli, hogy lapot kap- jon minden hétre pontosan, de árát nem küldi hónapokon át, vagy éppen sohase.

Az erkölcsan a Szentlélek elleni sulyos bűnnek jelenti ki, ha valaki a cselédek megszolgált bérét vis- zatartja. Hát a Magyar Néplap nem volt igazi hű szolgáltatók egész éven át? Nem tette meg a köte-

lességét? Annak is joga van bé- rére és ki azt visszatartja, biz nem szerez nevének tiszteletet!

POLITIKAI VILÁG.

Ujévi tisztelgések.

Hagyományos szokás, hogy az esztendő első délelőttjén üdvözlések formájában megnyilatkozik minden politikai párt és visszapillantva a multba, mintegy programot adva a jövőre, valóságos kis országgyűlést folytat e napon, csak éppen hogy határozatot nem hoznak az állam- férfiak. Az akkor váltott beszédek igazán érdekesek és a magyar nép- nek tudni valók, mert sohasem a pusztá udvariasság szavai hangza- nak el ilyenkor, hanem a nemzetet érdeklő kijelentések, miket mindenki kötelezőnek tart arra a vezérlő poli- tikusra, aki mondotta. Azért is ad- juk e beszédeket lehető bő kivon- natban.

A miniszterelnöknél.

Az országgyűlési szövetkezett pár- tok tagjai szép számban gyűltek egybe a kormányelnök palotájának nagy termében. A képviselőkön kívül eljött a főrendiház elnöke Desseffy Aurél gróf is, továbbá Apponyi, Günther, Josipovich és Jekelfalussy miniszterek társaságában fogadta az urakat tíz orakor. Felköszöntött Sággy Gyula képviselő mondott, együtt az egész kormányra, a képviselők élénk éljenzéssel és tapssal csatlakoztak a jó kívánságokhoz. Wekerle pedig válaszolt rá:

Elsőben is megköszönte és vi- szonozta a sok jó kívánságot, azu- tán megköszönte azt e támogatást, melyben a képviselők a kormányt részesítik, hogy nehéz feladatait megoldhatta, mert gazdasági helyze- tünk rendezésében és a belpolitika irányításában igazán óriási feladat sulyosodott vállunkra — ugymond a kormányelnök — és a bizonyta- lanság annyira lekötött, megsib- basztott minket, hogy békés munka gyümölcse helyett a közdelem fegyve- reit kellett kézben forgatni. A bi- zonytalanság tette azt is, hogy kül- földön rossz hírünket elhitték, ide- benn pedig megnőtt az állam ellen- ségeinek száma és leplezett izgá- gság, gyűlölség lobot is vetett, mint pl. a horvátoknál.

Azután arról biztosított a kor- mányelnök, hogy azt a nyugalmat, mely most végre a kiegyezés letár- gyalása és megkötése által beállott nagy arányú gazdasági politikára, a

gazdasági eszközök erős fellendítésére kínálja felhasználni. Gondoskodni akar a forgalom akadályainak elhárításáról, a termelés és megélhetés olcsóságáról, terményeinek piacának biztosításáról és kivált a külföldre vivő víziutak rendezéséről. Hangoztatta Wekerle, hogy az adóreform-javaslatot még a télen tárgyalatja, a szeszadóról új törvényt készít, azt valamivel felemeli és az adómentes szeszt bevonja. A városok és községek terheinek egy részét átakarja háritani az államra. Sok helyi szükséglet kielégítésére tesz intézkedést és javaslatot.

A választói jogról ezeket mondotta: „Idevágó javaslatunkat is e téli ülés-szakban kívánjuk elterjeszteni. Ugy ebben, mint minden eljárásunkban az irányít, hogy államunk biztossága és magyar nemzeti jellege megóvassék. Minket nem az elnyomásnak és jogfosztásnak czélzata vezérel; mi a megértés politikáját követjük, mi a felcsapó nemzetiségi lángokat nemcsak elfojtani, hanem melegöket a közügynek hasznára átalakítani akarjuk; de akkor, mikor jogokat adunk, saját államunk jogait megóvni, nemzeti érdekeinket biztosítani szoros kötelességünk.”

Élénk tetszés, éljenzés, taps fogadta Wekerle hangosan mondott e szavait, hasonlóan azokat, miket Horvátország dolgáról hallatott, mikor kijelentette, hogy csak a jog és történelmi igazság szerint akar a társország békéjén dolgozni és sohasem fog alkuba bocsájtkozni a megvadult, vagy félrevezetett, álomjáró és mámoros tulzókkal. Reméli is, hogy Horvátország közönségének zöme csakhamar visszatér a józan-ság útjára és nem lesz tovább is zsákmánya haszonleső politikai kalandoroknak, kik a zavarost halászásra készítik maguknak. Végül arra kérte a képviselőket, hogy a kormányt tovább is támogassák, mert még nincs befejezve a nemzeti kormány hivatása és azután mintegy husz perczig még elbeszélgetett az urakkal.

Kossuth Ferencznél.

Mintegy ötven függetlenségi képviselő akkor elment a negyvennyolczas párt beteg elnökéhez, velük volt az előbb említett négy miniszter is; Kossuth ágyban fogadta barátait és úgy beszélt hozzájuk fekve. Holló Lajos mondott előtte köszöntőt, mire Kossuth felelete körülbelül ez volt:

A szerencsekívánatot mit előtte és neki elmondottak, ő átháritja az édes hazára, mert másban ő már nem keres, nem is vár szerencsét, mint

ez országnak és népének boldogságában. Azután kifejtette fe fogását az önálló bankról és vámterületről és azt mondotta, hogy ma jobban reméli, mint valaha, hogy e két kérdést igen könnyen és igen hamar meg fogja tudni oldani a kormány, anélkül, hogy gazdasági életünket e miatt megrázkódtatás érne. A választói jogról Wekerlével egyetértően szólott Kossuth és csak annyit fejezett ki szabatosabban, hogy a javaslat tárgyalását tavaszra megigérte. Részletes, kereskedelmi programját már írásban adta közzé (ezt lapunk más helyén közöltük már). Végül arra kérte a pártot, hogy Apponyi Albertet vallja vezérének minden kérdésben és mintegy kijelölte őt a maga utódjává is, mert ő már nem soká remél élni.

E szomorú szavak annyira szívére hatottak a képviselőknek, hogy éljenzés helyett mindenik a könnyeit volt kénytelen száritani. Nehányan nem tudták megállani hangos zokogás nélkül és ölelve vettek bucsut Kossuth Lajos fiától, kit azután még sokan felkerestek betegágyában, így Wekerle is, Fülepp budapesti főpolgármester is és még sokan mások.

Az alkotmánypártban.

Andrássy Gyula gróf betegeskedése miatt nem jött Budapestre. Újév napján, hívei tehát hosszu táviratban kívántak szerencsét, mire ő ugyancsak táviratban válaszolt. A Deák Ferencz hagyományaihoz való hűséget hangoztatták a táviró sodronyok útján innen oda és onnan vissza. Ugyancsak az ahhoz való ragaszkodást ajánlotta az őt felköszöntő képviselőknek Széll Kálmán, mert ugymondja, hogy ez a politika egészen derék fejlődést biztosított Magyarországon minden vonalon negyven esztendőn keresztül. — No, ezzel a fejlődéssel, kivált a két Tisza-kormány idejében nem volt megelégedve hazánk népe és még most is keserű a szája azon gyümölcsöktől, miket a liberális kormányok korrupciója etett meg vele!

A néppártban.

Vezéröket Zboray Miklós képviselő ajka útján üdvözölték a néppárti képviselők, kikhez azután az ősz Zichy Nándor azzal a szép vigasztalással szólott, hogy csak reméljenek, majd feljön egyszer az ő csillagjuk is, addig el kell leplezniök igazi szándékaikat, várakozási állományban kell tartani szép elveiket; kivált azt panasolta fel az öreg vezér, hogy a főrendi házban nincsen a néppártnak hive, ő maga képviseli ott a

kereszténységet. — No, ezt talán maga a tárnokmester ur se hiszi el egészen, mert hiszen ott a hercegprimás is valamenai püspökünkkel!

Bánffy Dezsőnél.

Kevés számú hívei felkeresték az egykori kormányelnököt, ki most párt nélkül áll a homloktérben. Nagyon aggódva, szorongva, légörnyedve, leverten és lemondó hangon szólott Bánffy a mai helyzetről és még keserűbben szólott a protestánsokról, kiknek egyik vezető embere. De amit arról mondott, hogy a kormányunk nagyon is keztyüs kézzel bánik a nemzetiségi fondorkodókkal és mindig új meg új ajándékkal akarja tőlük megvásárolni a békét, abban sok magyar ember fog igazat adni az okosfejű bárónak, ki lemondott a főudvarmesteri méltóságról is, hogy szabadon hallathassa politikai meggyőződését.

Eötvös Károlynál.

Pár ember felkereste a nagy-kőrösi képviselőt is, hogy újjei nyilatkozatot csikarjon ki belőle. Kaptak is olyat, hogy holtig emlegetik nevetve. Eisőbb azt bizonyította a vajda, hogy ő biztatta a szövetekezett ellenzéket kormányvállalásra; azután meg azt, hogy ő beszélte le őket, kivált a nagynevű Wekerlét a kormány vállalásáról. Ugyancsak a nagynevű Wekerle adóreformjáról kisütötte, hogy az fércznél is silányabb munka és ha életbe lép, nem lesz Magyarországon más, csak mágnás, pap, meg kol-dus. Azután félóra mulva kocsi-ba vágta magát és elment Wekerlének boldog újévet kívánni. No, a kik az ilyen embert »vezérük« nek szeretik, hát birják békével.

Kiegyezés.

A kormány már közzétette a rendeletet, melyre felhatalmazta őt a képviselőház, hogy t. i. léptessé életbe január 1-re a kiegyezést Ausztriával. A javaslatok részletes tárgyalása februárra marad, de mi lesz rajtuk tárgyalni való, ha már egyszer életbe lépett maga a kész kiegyezés!?

III,000.000 fölösleg.

Mult szombaton ülést tartott a képviselőház és akkor terjesztette elő Wekerle aa 1906-iki esztendő számadásait, mikből kiderült, hogy annak a nehéz esztendőnek nem kevesebb, mint 111,711.637 korona volt a fölöslege; vagyis ennyivel többet vett be az állam, mint a mennyi kiadást fedeznie kellett.

Pedig kifizettek ezen évben 11 millió koronát olyan adósságot is, mit Fejérváry báró csinált törvénytelenül.

Az óbudai mandátum

még mindig kérdés tárgya; eddig egyetlen komoly jelöltről adhatunk számot és ez Botzenhard János ügyvéd, ki az ottani függetlenségi párt elnöke.

A horvát mozgolódás.

A horvát bán mostanság Budapestpen végzi dolgait; a nép pedig odalenn készül a választásokra. Tíz politikai párt fog egymással ütközni januárban; már szervezik a pártirodákat és már verik a korteseket véresre, félholtra a falvakban. A lázadók pártja, kik most voltak többségben és csinálták az obstrukciót a magyar országgyűlésen, már mindenütt kikiáltották a jelöltet, valamint a szociálisták is (ezek ugyan nem számítanak mandátumra, csak a választások alkalmával szabadabb hangú gyűléseket szeretik eszméik terjesztésére kihasználni). Ellenben a bán pártja, az ugynevezett nemzeti párt még sehhol sem jelölt, nem is sokat beszéltet magáról, mindazonáltal van rá komoly remény, hogy a handabandának vége szakad Horvátországban és a politika visszatér a választás által rendes medrébe, mely a népnek haladást, jólétet, nyugalmat, a nemzetnek kulturát és tekintélyt tud szerezni.

A munkácsi püspök.

Ha a nemzetiségek mind katolikusok volnának, nem pedig szerb meg román szertartású szakadárak, továbbá luteránusok, akkor talán nem is volna nemzetiségi kérdés Magyarországon. Mert halljuk, csak micsoda hangon ír egy katolikus püspök az új népiskolai törvényről, mikor azt életbe léptették:

»Óhajtom és kívánom, hogy vallásos jellegű iskoláink megannyi jól gondozott melegágyai legyenek a hazafiságnak; mert a magyarság eszméje egyházmegyénkben nemcsak a politikai hatalmon nyugszik, hanem a szívekben gyökerezik. A magyar hazát az én hiveim — magyarok és rutének egyformán — történelmi alapon szeretik. És hogy e tényt még a rosszakarat se vonhassa kétségbe, elengedhetetlen kötelessége minden iskolánknak odahatni, hogy rutén népünk a magyar nyelvet is alaposan megtanulja!«

A nemzetiségi párt bomlása.

Suciu János képviselő kilépett a nemzetiségi pártból; egy renegát magyar ez, kit igazi nevén Szücsnek hívnak. Nemzetiségi körükből írják nekünk, hogy bomlásnak indult az egész nemzetiségi párt, mert a tagok el vannak keseredve Mihályi elnök tehetetlensége miatt, másrészt meg, mert nem helyeslik Lukács László belényesi kerületi képviselőnek azt a törekvését, hogy a nemzetiségi párt élénk összeköttetést tartson a kormányval és szépszerivel iparkodjék a nemzetiségi törekvéseknek érvényt szerezni. Azt is beszélük, hogy a párt feloszlása esetén a legtöbb román és tót képviselő a nemzetközi szociálista pártba fog belépni, melyhez való rokonszenvük eddig is nyilvános volt és melynek támogatását sokszor vették igénybe.

Viszonyunk Németországhoz.

Az új év alkalmából Aerenthal közös külügyi miniszter és Bülov herceg német kancellár igen meleg hangú táviratokat váltottak. Szögyén-Marich László berlini nagykövettünk pedig hangoztatta, hogy a szövetséges és baráti viszony e két ország közt olyan benső, hogy ahhoz hasonló az egész földtekén nem találhatik. Igaz, hogy éppen ezen igazán benső kapocs miatt nem lehet minden tárgyalásról, egyezségről nyilvánosan beszámolni, mondja a nagykövet; ez az utolsó szava nagyon emlékeztet minket arra a nótára, hogy: „csak titokban akaratalak szeretni!”

TÁRCZA.

Elhagyott ház.

Irtá: Feleki Sándor.

Gyomlepetten áll a porta,
A lakóit elsodorta
Messzire a sorsvihar.
Sok picziny ajk kért kenyeret,
Kék szemedből könny megeredt
S nem győzte a férfikar.

A nagy harciba beféradt
S integettek a légvátrak,
Ismétlődő régi dal.
Csalja őt egy új világba
Reménységek lidérczlángja,
Fény, mely soha ki nem hal.

Csend borul az üres házra,
Rossz kapuját a szél rázza,
Kipróbálva erejét.
Vad kököröcsin, gyom és dudva

Borulnak a gyaloguttra,
Pusztul minden szeretszét.

De, im, mintha napfény szállna
Az udvarban s méla álma
Meggzakadna hirtelen.
Élénk lesz a ház, a csendes,
Ki a duczból galamb repdes
S megpihen a földelen.

Mintha bugná turbékolva:
„Kinek rosszul megy a dolga,
El ne hagyja a tanyát!
Bár jó magban nincs már részem,
Híven tartom régi fészkeim, —
Jó gazdám, jer vissza hát!”

Akit arra visz az utja,
Megáll, neszel, mert nem tudja,
Ez a bugás mi lehet.
Mi az, hogy a csöndes házba,
Mély, örökös, sötét gyászba,
Beszállott a kikelet?

Sóhaj: „Mért nem esik csoda,
Mért nem száll e nóta oda
Tul a messzi tengeren?
Tudom, hogy a hívó hangra
Uj hazáját odahagyja
S egy-ketőre itt terem!”

Ki tudja? Tán szellő szárnya
Elviszi az új világba,
Amit bug a gerlicze.
S akinek szól, fáj a lelke,
S zokog, forró könnyet ejtve,
Hol nem látja senkise!

Gyöngédség.

Condé francia herceg számos győzelmet aratott a braunschweigi német uralkodó herceg fölött. Mikor végre megkötetett a béke, a német herceg látogatást tett XV. Lajos francia királynál, onnan pedig az egykori ellenfelét, Condét kereste fel. Ez Chatilly nevű várában lakott, melynek bejáratánál fel voltak állítva a németektől elfoglalt ágyuk, miket a király Condénak ajándékozott volt. Nehogy ezek a győzelmi jelek a braunschweigi herceg szívét keserítsék, a vár ura parancsot adott, hogy azokat az ágyukat vontassák félre és ne is mutassák addig, míg a német itt időzik. A szives figyelem hire azonban eljutott a vendég füléhez, kit nagyon meghatott az és így kiáltott fel a házi gazda népe előtt: «Condé, te kétszer arattál rajtam győzelmet, elsőbb fegyverrel a csatamezőn, másodsor gyöngédséggel itt. Fogadj el barátodnak, mert boldog vagyok, hogy megismerhettelek!»

Egy honleány.

Abban a rettenetes időben, mikor Napoleon miatt egész Europa remegni volt kénytelen, a hazaszeretnek számos rózsája termett a szivekben. Így mikor Boroszló városából ki kellett váltani a hadifoglyokat, a német császárság egy hivatalnokot küldött oda, de csak nagyon kevés pénzt adhatott vele és így csak néhány fogoly kiváltásáról lehetett volna szó, mert a győztes francziák nem adták olcsón azokat. Ennek hallatára sok békés polgár és még több asszony sereglett oda, hogy önkényes adományokkal minél több szegény

vencze lett ott. A disztárgyakból sok-sok tallér gyűlt be és nem egy, hanem hatvankét fogoly vadászkatona szabadságának született belőle boldogsága.

Seprőnyél a házasságban.

Egy gazdag földbirtokos nem sokra tartotta a modern lánynevelést és óva intette felnőtt fiát, hogy piperés kisasszonyt ne válasszon feleségnek. »Igazi háziasszony kell feleségnek, nem olyan cifra majom, ki minden seprőnyélben orra bukik», szokta mondani az apa. A fiatal ember megszivlelte apja ta-

lehajolt érte, felvette és végig a kerten elvitte egy sarokba, hol más házi szerszámokat is látott. Az ifju ember azonnal megkérte apjával a leány kezét, igent kapott és sohase volt oka megbánni a választását.

UJDONSÁGOK.

A munka.

*Gyűlölet — dul bármi böszül,
Bármi vad lángban lobogva: —
Annyit bir csupán, hogy döntsön
Uj romot a régi romra.*

*E világot meg nem váltja,
Ujjá nem teremtheti;
E csudát, mit milliók várnak,
Csak a munka miveli.*

*Ez a munka korszaka.
Győz a munka mindenben,
Mindent meghoz a jövő,
Amin munkál a jelen.*

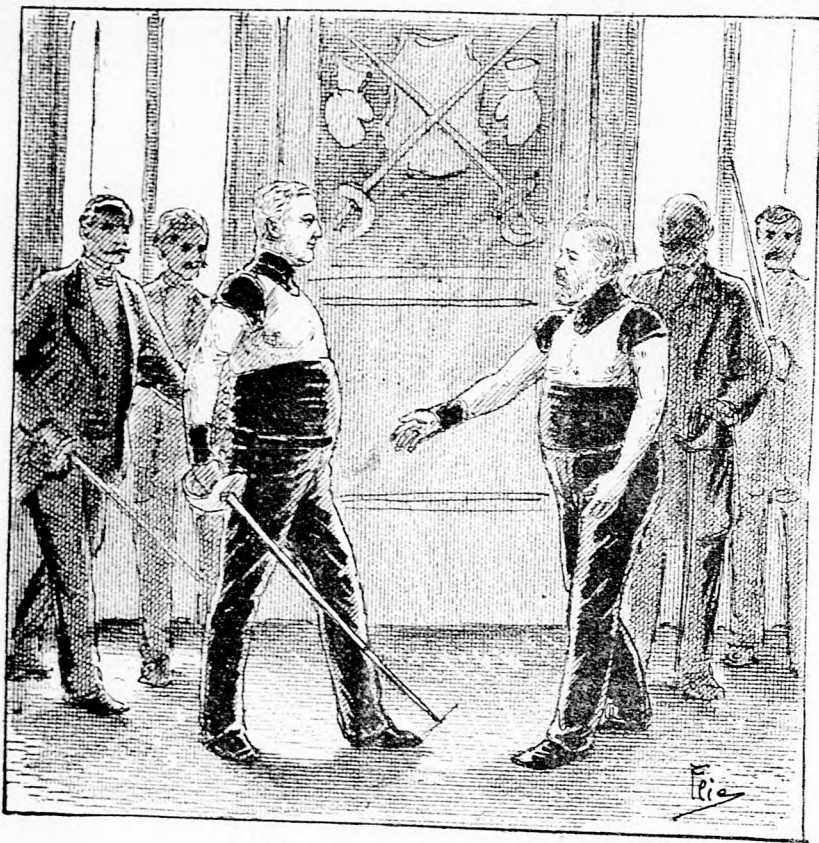
Koroda Pál.

A Magyar Néplap regénye.

Az új évfolyamban olvasóink szórakoztatására egy igen érdekesítő és léleknemesítő regényt közlünk, melynek első fejezetét mai számunkban adjuk. A regény czime: »Hajszálnyira az örvény szélén« s egy alacsony sorból származó ifju küzdelmes élettörténetét tárgyalja. A regény, melyet mindvégig átleng a jeles író keresztény szelleme, élénk színekkel festi meg az ifju tanulságos sorsát, a ki az élet forogtagában elbukik s hajszál hija, hogy az örvény végkép el nem nyeli. Ezzel párhuzamosan két tiszta szerető szív története is bele van szöve a mesebe, mely fokozza a regény hatását. Hisszük, hogy az olvasók kedvében járunk, amidőn ezzel a szép olvasmányval kezdjük meg az új évet. Ajánljuk mindenki szíves figyelmébe.

A király ápolói. A király karcsonyra megajándékozta azt a négy komornyikot, kik betegségében ápolták. Mindegyik ezer koronát kapott és arany érdemkeresztet. Az ápolásra beosztott női cselédség is fejenként 300 korona kriszkindlít kapott. Hja, király mellett még cselédnek lenni se utolsó dolog.

A bolgár fejedelem násza. Ferdinánd bolgár fejedelem február 28-án tartja esküvőjét Eleonora reussi hercegnővel. A hercegnőt Bulgária lelkesedve várja és fogadtatásra nagy előkészületeket tesz. A

Wekerle és Polónyi párbaja.

fogolynak vásárolhassák meg a szabadságot. Volt azonban a tömegben egy tizenöt esztendő leány, kinek semmije se volt pénzben vagy ékszerben, mit a haza oltárára áldozhatott volna. Sirva fakadt, de csakhamar felderült arca, átment egy szomszédos szobába, hol levágta hosszú, dus haját, eladta azt nyomban két tallérért és ezt ajánlotta fel a foglyok váltásában. A megható ajándék sok könnyet csalt a jelenlevők szemébe. Csakhamar lánczokat, karkötőket fontak a szép kiasszony hajából, k rövid fűrtelivel mindenek ked-

nácsát. Egy tavaszi napon nagy társaságot invitált házába a földesur és fia felhasználta az alkalmat, hogy magának ieleséget nézzen ki a vendéglányok közül. Keresztbe fektetett egy seprőt a lépcsőn és megmondta a házbelieknek: »Ügyeljetek, ez hoz nekem asszonyt. A melyik lány felemeli és nem szégyelli a kezében helyére vinni, azt választom!« Ebéd után aztán lesbe állott egyik barátjával, hogy mit hoz a sors. A legtöbb kisasszony kikerülte a piszkos seprőt, egyik bele is botlott, de ott hagyta. Végre jött egy csinos, kedves leány, az

tte és végig a
sarokba, hol
okot is látott.
nal megkérte
ét, igent kapott
a megbánni a

ÁGOK.

ka.

mi bősül,
lobogva: —
hogy döntsön
mra.

váltja,
k várnak,
li.

ka.
denen,
övö,
n.
Koroda Pál.

ap regénye.

olvasóink szó-
n érdekesítő
ényt közlünk,
mai számunk-
czime: »Haj-
szélén« s egy
názó ifju küz-
tárgyalja. A
égig átleng a
zelleme, élénk
ifju tanulsá-
let forgatagá-
hija, hogy az
nyeli. Ezzel
ta szerető szív
szóve a me-
regény hatá-
olvasók ked-
ezzel a szép
k meg az új
ki szíves fi-

A király ka-
kozta azt a
betegségében
r koronát ka-
keresztet. Az
i cselédség
kriszkindlit
ett még cse-
dolog.

em násza.

elem február
ét Eleonora
hercegnőt
ja és fogad-
teket tesz. A

hercegnő tekintélyes készpénzt hoz
házasságába és ettől országukra is
várna valami jót a bolgárok.

Öngyilkosság varrótüvel. Bor-
zalmas módon végezte ki életét egy
Dretzlerné nevű newyorki asszony.
Azon való elkeseredésében, hogy az
ura hűtlenül elhagyta, lenyelt 150
varrótüt. A kísérletét észrevették és
az orvosok mágnesvas segítségével
134 tüet kivették testéből, de egy
mégis a szívébe hatolt és megölte
az asszonyt.

Szeyfert Ede. Deczember 30-án
kisérték siri nyugalomra a kerepesi
temető halottas házából Seyfert
Ede nyugalmazott kuriai bírót, ki
76 esztendőskorában Budapesten
meghalt. Negyedszázaddal ezelőtt fő-
szereplője volt ő a híres tiszta-eszlári
pörnek, melyben mint megrendelt
ügyész képviselte a közvádat. Hig-
gadt, puritán jellemű ember volt,
kihez a megvesztegetésnek még
gyanuja se fért. A közönség egész
gyűlölete Seyfert ellen fordult, mert
mindenki tudta, hogy az ügyészség
el fogja ejteni a vádat Solyomossy
Eszter gyilkosaival szemben. A ne-
vezetes pör után lett Seyfert a kuria
bírája, többé senki se törődött vele.
csak most koporsója mellett emlék-
szünk a gonosz eseményre, mely
akkoriban egész Magyarországot láz-
ban tartotta.

Pusztító földrengés. Mexikó-
ban és Kolumbiában borzasztó föld-
rengés zárta le a múlt esztendőt.
Közelebbi hírek ugyan még nem
érkeztek, de nagy a kár, melyet
okozott. Erdők ezer és ezer holdnyi
területen lángokban állanak, temér-
dek falucska az erdők ölén halálra
van ítélve az átjárhatatlan láng-
tengerben.

Királyunk egészsége annyira
helyreállott, hogy ismét adhat álta-
lános kihallgatást a bécsi Burgban.
Nehogy azonban sokan lepjék meg
a még mindig gyenge uralkodót, a
szokásos újévi tisztelgés alól min-
denkit felmentettek, valamint azokat
is felmentették a köszönés alól, kik
mult évi november óta valami ki-
tüntetést kaptak. Farsang sem lesz
az idén királyunknál, mint rendszeren
van. Az udvari bálók elmaradnak,
csak három táncestély lesz a budai
várban (január 13-ikán, február 1-én
és 22-én.) Egy-egy estére mintegy
400 vendég kap meghívót. Elsőbb
ugy volt, hogy rendes lesz az udvar
farsangja és a bálokon Ferencz Fer-
dinánd fogja helyettesíteni a királyt,
de öfelsége kijelentette, hogy házi-
gazdai szerepében nem helyettesít-
heti őt senki, inkább szerényebb es-
télyt ad.

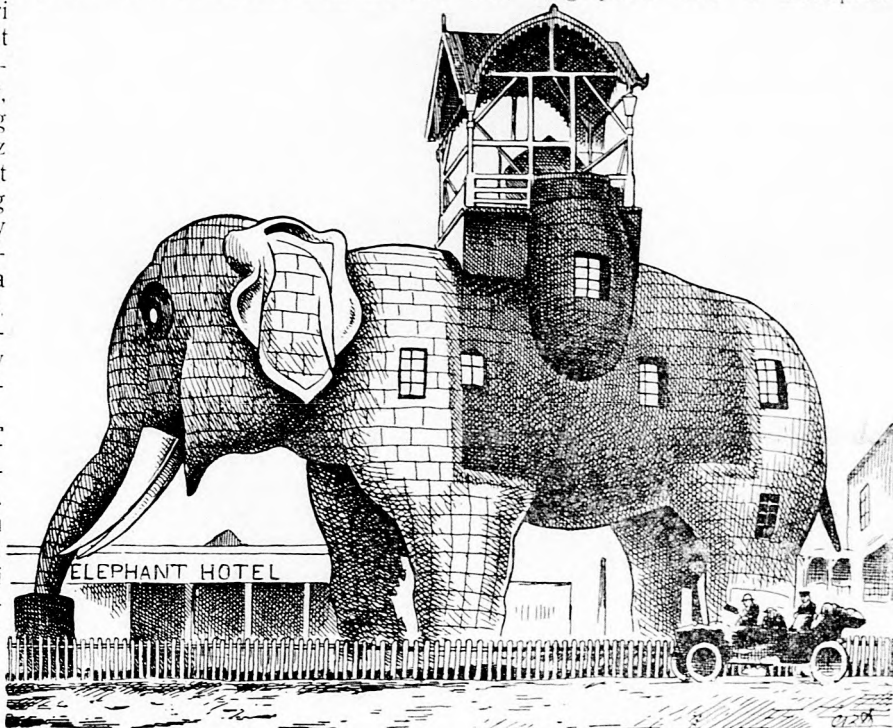
A miniszterelnök kitüntetést ka-
pott, a kiegyezés körül szerzett ér-
demeit azzal honorálta királyunk,
hogy Wekerle Sándornak adta a leg-
nagyobb rendjelet, mi csak létezik,
vagyis a Szent-István-Rend nagy
keresztjét. Hasonló kitüntetést kapott
Beck Vladimir báró is, az osztrák
kormány feje.

Kossuth Ferencz ágyban fekvő
beteg volt, mikor a függetlenségi
párt újév napján nála tisztelgett.
Ágyból felelt a köszöntő szavakra és
könnyek közt ajánlotta a párt sze-
retetébe Apponyi Albert grófot, mert
— ugymond — a pártnak mindig
szüksége lesz önzetlen vezérre és ő
már nem sokáig remél élni. Drámai
jelenet volt ez. Azonban az orvosok

leges a fizetések rendezése, csak át-
meneti, mihez 1908-ban négy és fél
millió korona kellene. Akkor vala-
mennyi hadnagynak 1800, főhad-
nagynak 2400, századosnak 3200,
őrnagynak 4400 korona lenne a fize-
tése. A magasabb tisztek fizetését
csak a jövő évben rendeznék, illetve
javítanák.

Tolsztoj balesete. A világhírű
orosz aggastyán és író majdnem ha-
lálát lelte néhány nappal ezelőtt.
Lova ugyanis felbukott egy hóval
befujt árokban és a gróf karja meg
vállá kifíczamadott. A veszélyből
gyors orvosi segély kimentette, de
még sok fájdalmat fog szenvedni.

A pesti rendőrök újéve jól-
eső meglepetés érte a budapesti

Amerikai reklám.

megnyugtató hírrel szolgálnak a be-
teg nagy államférfiu állapotáról. Így
remélhetjük, hogy Kossuthnak erős
szervezete most is diadalmaskodni
fog a beteg test fölött. Megható e
férfiuban a lélek erejének és köte-
lességtudásnak diadala a kórok fölött.
Állandóan viaskodva gyötrő szen-
vedéssel végezett a múlt esztendő-
ben nagy munkát és készített nagy
terveket, miket ha talán meg nem is
valósíthat, de drága hagyományként
fog a nemzetnek kezébe letenni. Ma
azonban, mint már irtuk, valamivel
jobban van és a betegágyból is nem-
sokára fel fog kelni.

A katonatisztek fizetése. A
hadügyi miniszter már előadta, hogy
milyen mértékben kívánja emelni a
tiszték fizetését. Még nem volna vég-

államrendőrség altisztjeit és legény-
ségét újév napjára. A belügyminis-
ter ugyanis a körülbelül 1800 főnyi
legénységnek fejenként negyven ko-
rona segítséget adott e napon, mert
a rájuk háramló nehéz kötelességeket
híven teljesítették.

**Lakók sztrájkja Newyork-
ban.** Hetvenezer lakó tagadta meg
Newyorkban a lakásbér megfize-
tését, mert a háztulajdonosok hal-
latlanul felverték a béreket. A moz-
galom nőttön nő. Egy nagyobb-
szerű bérkaszárnnyában, hol több
mint ezer olasz család lakik, zavár-
gásra is került a dolog, mert a ház
tulajdonosa a nem fizető lakók elől
elzáratta a vizet. 400 rendőr csak
nagy fáradsággal tudta féken tar-
tani a fellázadt tömeget. Utczai

összeütközések is sűrűn fordulnak elő. A lakók legnagyobb része ugyanis sınıylödvé tengődik a rossz ipari viszonyok miatt és enni is alig van nekik mit.

Az anyai szeretet. Régi mesékben, ókori versekben írtak olyat, minő most történt meg valóságban Franciaországban. Régi temetőt akartak bontani, honnan a csontokat aztán kiszedik és elégetik. Ezt nem bírta eltűrni egy anya, kinek fiaeskáját ezelőtt 28 évvel temették el oda. Éjjel lopva kiásta a sirt, fekete batyuskába kötötte fia csontjait és azóta fagyban-hóban a mezőkön kóborol, mert attól fél, hogy elveszik kincsét és a sirrontásért meg is büntetik. Hol itt, hol ott látják a gyászos asszonyt, a mint fekete batyujával az erdők szélén bolyong, de senkihez sem közelit. Egyik napról másikra 30 kilométernyi utat is megtesz. A hatóság pedig keresi, de nem azért, hogy megbüntesse, hanem hogy a megfagyástól megmentse. Gyermeke csontjai számára szívesen adnak neki helyet az új temetőben.

Kizanovszki ezredes halála. Ez a magasrangu orosz katona volt az az ember, ki Szedliczben vérfürdőbe fojtotta a népet. Minden ok nélkül sortűzet vezényelt a vásárosokra. Ezer és ezer halott maradt a téren. Azóta azonban rémlátások kísérték őt és üldözési kórságba esett. Tébolyában nemrég a lábába röpített egy golyót, azt le kellett vágni. Csonka lába azonban megüszökösödött és az ezredes hétfő éjjel meghalt.

Karácsony a föld alatt. Egész Amerikában lázas érdeklődéssel figyelik annak a három bányásznak sorsát, kit az Ely-bánya robbanása a föld mélyébe zárt. A három ember az akna fenekén töltötte el a szent ünnepeket is. Az estére sült kappant és bort juttattak le hozzájuk, valamint gramofonból vig nótákat hogy vidámsítsák őket. A három közül egyik feleséges ember, kinek neje állandóan a szócsónél lesi hitvesének szavát. Biztosítják őt, hogy eddig egészen jól érzik magukat és nincsen semmi bajuk.

Viharos tengeren megoperált beteg. A Fiuméből Newyorkba menő Pannonia nevű kivándorló hajón veszedelmes vakbélgyuladást kapott egy fűtő és az orvos jelentette, hogy csak gyors műtét segíthet rajta. A kapitány azonnal intézkedett, hogy az összes gépeket megállítsák és addig meg ne indítsák, míg az operáció tart. Azonban a vihar erősen

ingatta a hajót. Mégis kitünően sikerült a műtét, a fűtő meg van mentve. Ritka sor az, hogy háborgó tengeren végezzen el orvos olyan műtétet és jó sikerrel, melyhez a legnagyobb szabatosság és abszolút csendes helyzet kívántatik.

Műkincsek lángokban. Néhai Szapáry Géza grófnak, a volt fiumei kormányzónak budapesti palotáját december harminczadikán meglepte a vörös kakas. Tulfűtött kályha robbant szét és ontotta a szikrákat, miktől tüzet fogott függöny, szőnyeg, butor. Nevezetes ósrégi drágaságok lettek a pusztító elem martaléka. Elégtek képek, miknek darabjért 300,000 koronát is kínáltak már. A kár meghaladja a két milliót, biztosítás révén csak félmillió fog megtérülni.

A kóbor ebek eilen. Az országos állatvédő egyesület a veszettség terjesztésének egyik főokát abban látja, hogy a fővárosba kocsikkal bejáró árusok magukkal hozzák ebeiket is, mely között vannak veszett kutyák is. Az állatvédő egyesület ennek megakadályozására azt kérte a fővárostól, intézkedjék, hogy a behozott kutyákat a falusiak kocsijukhoz kössék, állandóan megkötve tartsák és szájkosárral is ellássák. A kerületi elöljárók azonban, kik az egyesület kérését Hanvai Sándor elnöklésével tartott mai értekezletükön tárgyalták, még szigorubb rendszabályokat akarnak alkalmazni, s egyáltalán meg akarják tiltani, hogy a vidéki árusok kutyákat hozhassanak be magukkal Budapestre, s arra kérik a tanácsot, hogy ily irányban intézkedjék, a szomszédos megyék alispánjai által a községekben hirdesse ki a tilalmat, s gondoskodjék arról is, hogy a gyepmester emberei a vámoknál a kutyák behozatalát megakadályozzák.

Anarkisták Budapesten. Mióta Batthányi Ervin gróf Budapestre jött lakni és itt szerkeszti az anarkista örület magyar ujságját, mindenféle gyanus elem vetődik erre külföldről, kik már nemcsak elméletben hiven a felforgatás és gyilkos eszméinek, hanem talán akárhány bünnel és bűnrészességgel is terhessek. A rendőrség szilveszterkor is le tartóztatott két ilyen alakot, férfit meg fiatal leányt, kik hamisított utlevéllel jöttek és az itteni anarkistákkal érintkeztek. Kitolonczolták őket az országból, a budapesti anarkis-

tákat pedig — talán legjobb volna tébolydába szállásolni, mielőtt másban is kárt tennének?!

Robbanás a római tőzsdén. Tőzsdéken robbanás alatt nem dinamitbombát szoktak érteni, hanem pénzbeli bukást. De ezuttal az olaszországi nagy tőzsdén igazán csak a gáz robbant fel, mert egyik látogató vigyázatlanul égő cigarettával hajolt bele a gázórába. A robbanás olyan erős volt, hogy megrázta a nagy palotát, bedöntötte az üvegfedelet, melynek szilánkjai tizenöt embert súlyosan megsértettek, leginkább távirászoikat, kik ott alkalmazásban voltak.

Merénylet a bíróság ellen. A boroszlói esküdtek két munkást gonoszítottákért 9—9 hónapi börtönre ítélték. Mikor a törvényszék elnöke az ítéletet kihirdette, az egyik bűnös nekiugrott az államügyésznek, azt fojtogatni kezdte. A másik felhasználta az alkalmas pillanatot és kerekelt oldott. A merénylet a börtönőrök lefogták, a szökevényt pedig utolérték az utcán. Újabb tárgyalás lesz ellenük és kapni fognak a kilencz hónap-hoz még egy vagy két évet.

Gyilkos fiu. Abonyban régebb idő óta rossz viszonyban élt Kőnya Imre az apjával. Szilveszter estéjén a gonosz ember megleste apját, vasvillával rátámadt és oly súlyosan ütötte meg, hogy az öreg Kőnya halállal vívódik. A gyilkost bevitték Kecskemétre fogságba.

A babonás olaszok. Itáliában még mindig van lutri és annak szenvedélyes rabjai az olaszok. Még a képviselő is számokat kombinál a parlament ülése alatt és ha jó a sejtelme, elrohan a lutris boltba. Van lutrisbolt a legkisebb faluban is, hol nyomorultul fizetett hivatalnok képviseli a spekuláló államot. Egy ilyen hivatalnok nemrégiben pár száz lirát sikkasztott az állam kárára. Birái előtt azzal védekezett, hogy az ő bojtja jettatura alatt áll, vagyis meg van babonázva, mert hogy már előtte három lutrikezelő sikkasztott ott, kik közül kettő öngyilkos is lett. És a babonás olasz birák felmentették a gonoszkezü atyafit, mert Itáliában mindenkit hisz a jettaturában.

Tifuszjárvány Déván. A városban a tifusz egyre terjed. A tanítóképezdében egy hónapig szünetel az előadás, mert már két növendék meghalt; a honvédkaszárnyában egy katona, a reáliskolában egy tanuló

legjobb volna
ni, mielőtt más-
k?!

Ómai tőzsdén.

ás alatt nem di-
ak érteni, hanem
De ezuttal az
tőzsdén igazán
fel, mert egyik
nul égő cziga-
a gázórába. A
rős volt, hogy
palotát, bedön-
et, melynek szí-
mbert sulyosan
kább távirászo-
zásban voltak.
róság ellen. A
k két munkást
-9 hónapi bör-
r a törvényszék
kihirdette, az
grott az állam-
jogotani kezdte.
lta az alkalmas
et oldott. A me-
rök lefoglalták, a
utolérték az ut-
alás lesz ellenük
kilencz hónap-
y két évet.

onyban régebb
nyban élt Kónya
zilveszter estéjén
megleste apját,
t és oly sulyosan
az öreg Kónya
gyilkost bevitték
agba.

aszok. Itáliában
lutri és annak
jai az olaszok.
s számokat kom-
ülése alatt és ha
elrohan a lutris
bolt a legkisebb
omorultul fizetett
eli a spekuláló
hivatalnok nem-
lírát sikkasztott
Birái előtt azzal
az ő boltja jettá-
is meg van ba-
ogy már előtte
sikkasztott ott,
ngyilkos is lett.
sz bírák felmen-
ezü atyafit, mert
it hisz a jettaturá-

Déván. A város-
terjed. A tanító-
ónapig szünetel az
ár két növendék
kaszárnyában egy
lában egy tanuló

halt meg. A hatóság most a kutak
vizét vizsgálja, mert talán a romlott
viz terjeszti a járványt.

Hó. E hét elején behavazott Ma-
gyarország; az első említésre érde-
mes hó e télen mindjárt megakasz-
totta a vonatokat is. A hét végén
általános fagy következett, mely a
vékonyka hóleplet megtartja a föl-
deken.

MAI KÉPEINK.

A kalapos király. Stokholmból
jelentik, hogy V. Gusztáv, az ujsvéd
király, kinek élethű arcképét lapunk
első oldalán közöljük, kinyilatkoz-
tatta az államtanácsban, hogy nem
kívánja magát megkoronázatni ünne-
piesen. Közjogi jelentősége ennek az
elhatározásnak nincsen, mert a svéd
alkörmány nem követel koronát a
király fejen; elég ha valóságosan a
trónt átveszi apja után és megkezdi
uralkodását. Gusztáv király csak ta-
karékosságáról tesz tanuságot ezen
elhatározásával, melylyel jó leczkét
ad a pompát és czifraságot kedvelő
embereknek, de viszont szomorúsá-
got okoz azoknak, kik a csillogó
nyilvános ünnepekben rajongva tud-
nak gyönyörködni. Így azután meg-
fog történni, hogy az a Norvégia,
mely mindig büszkén emlegeti ma-
gáról, hogy paraszti demokrata or-
szág, nem sziveli az uri sallangot,
pazar fénynyel tette koronáját Hákon
király fejére. Ellenben a svéd nem-
zet, melyik megint ősi szokásaira
büszke és arisztokrata hajlamairól
hires, kalapos király alatt fog élni.
Maga is puritánna lesz a király
kedveért.

Mindenesetre sokkal kedvezőbb
dolog, ha csak takarékoságból ma-
rad el a koronázás, mint ha úgy
marad el, mint VII. Edvárd angol
királyé maradt el annak idején. Az
egyesült brit királyság soha nem
látott, szemképrázatát pompával ké-
szült királyát megkoronázni. Ünnepi
diszben állott már egész London,
megjött valamennyi külföldi követ
is, de a sors közbeszólt és memem-
tőt kiáltott a királyok felé. Sulyos
betegség lepte meg Edvárdot és a
koronázásról le kellett mondaniok.

A miniszterelnök párbaja ki-
merítő leírásból ismeretes már olva-
sóink előtt. Most csak a felvett fény-
képet adjuk hozzá. Béke lett a pár-
harcz vége; de eléggé sajnálatos
maga a tény is, vér nélkül, hogy
politikai különböző vélemények miatt
kardélre áll ki két olyan ember, ki
régóta becsületet szerzett a nevének.
Pedig a párbajt becsületet reparáló
intézménynek tekintik. Mekkora dő-

reség; és még kormányelnökök is
hódolnak ilyen balgaságnak. Pedig
van példa az ellenkezőre elég; pél-
dával ott van az olasz király, ki el-
fogadta a párbajellenes-liga elnök-
ségét Itáliában és ezzel kinyilvání-
totta, hogy el tud fogadni becsületes
polgárnak és becsületes katonának
olyan embert is, ki holmi össze-
kocczanás miatt még nem szomjas a
mások véreire, de magát sem kínálja
fel botorul!

Grófné és cigányprimás.

Rossz példa ragadós, de nem fé-
lünk, hogy valami grófkisasszony
éppen a mi betűnkől kapjon arra
példát, mit megtett Festetich Ilma
grófné, ki Nyáry Rudival, az ismert
sopróni cigányprimással lépett há-
zasságra. Ez még márczius végén
történt, most már a gölya is be-
kelepelte a házukba. Boldogan élnek
és vidáman türik, hogy min-
denki megnézze őket akár
otthon, akár külföldön járja-
nak egymás mellett az utcán.
A grófné Festetich Pálnak
leánya, anyja egy színésznő
volt, ki előbb Fischer tőzsde-
ágensnek volt hitvese, attól
szerette el a deli magyar gróf.
Persze már régen nem élnek
ők együtt. De azért együttesen
ellenézték erősen a lányuk
frigyét. Mégis egybekelt a
grófkisasszony azzal, a kit
választott magának és ma még
elég boldog menyecske a bar-
na primás oldalán. Vagyont is
hozott a házhoz, noha Nyáry
Rudi se volt szegény ember,
mert hegedűjén kívül a taka-
rékosságához is tudott már
legénykorában érteni.

Amerikai reklám. Amerikában
egészen más sipot fúj a reklám,
mint nálunk. Valami fogalmat sze-
reztünk róla, mikor pár év előtt a
Barnum cirkusza rándult át a ten-
geren, hogy lékelje a magyar zse-
beket és szégyenkezve kellett lát-
nunk, hogy nálunk még a fal se
akkora, mint náluk egy-egy plakát.
Akkora vásári zaj a portéka kíná-
lása közben sehol sincs, mint odaát.
És mert a nagy reklámnak hazájá-
ban egy-egy ujjajta, hatásos kitala-
lás se sokáig teszi meg a kívánt
hatást, hát a kalmár mindig új és
új eszközön töri a fejét, a mivel a
közönség figyelmét magára von-
hassa. Azok a newyorki felhőkár-
czolók, a tiz-husz-negyven emele-
tes házak is jobbadán reklámból
épültek föl; csak nemrégiben is, a
nálunk se ismeretlen Singer-féle
varrógépgyár épített magának egy
olyan magas palotát, mely a többi

építkezési csodák valamennyiét fe-
lülhaladta.

Építkezést a reklám czéljaira leg-
inkább a szállodák használnak.
Csak nem régen épült egy szálloda
a kikötő közelében, mely 24 eme-
letes és külön jéggyár, meg külön
nyomda van benne, hogy diszesebb
legyen az étlapja. De még ezen is
tul tesz az Atlantic City nevű ten-
geri fürdőnek legújabb szállodája,
mely az elefánthoz nemcsak czi-
mezve van, és nemcsak czégtáblá-
ján van kipingálva az ormányos
állat, mint nálunk szokás, hanem
maga az egész ház egy elefánt
alakjára van kiépítve, hátán pala-
kinnal, vagyis azzal a kosárral, a
melybe ülni szokott, ki elefánton
utazik. A szálloda ablakai az ele-
fánt hátán és hasán vannak, min-
denik lábán egy lépcsőház és fel-

Grófné és cigányprimás.

vonó készülék az emeletekre. A
felvonóra azért van szükség, hogy
a lakó kényelmesen juthasson fel
a 25-ik emeletre is. Ilyen magas
ugyanis az Eletánt-szálló, melynek
bámulására most sereggestül tódul-
nak az amerikaiak, kik minden jó
új ötletért szívesen ontják a dollárt.
A szállodásnak pedig mi kell más?

NÉPEK ÉS NEMZETEK.

Külpolitika 1908-ban. Az el-
mult év külső kolitikájában jól
eső tanulság kínálkozik, hogy már
nem annyira a császári és királyi
házak, nem a dinasztikák rokons-
zenve vagy gyűlölsége irányítja a
külső eseményeket, mint inkább
a népek egymáshoz való viszonya.
Igy érthető meg, hogy Anglia és
Németország közt nincsen jó vi-
szony, noha az angol király nagy-
bátyja a német császárnak. De más
országokban is azt tapasztaljuk,

hogyan a nemzetek maguk tartják kezükben sorukat és a legnagyobb kérdésekben is a népakarat érvényesül. Jól van ez így. A nemzetek érettsége és polgári öntudata biztos zálog arra, hogy Európa békéje szilárd lesz az új esztendőben és nem fog vérbe borulni egyik ország se. Ma tiszta a külpolitika láthatára. Mire pedig új tényezők felbukkanhatnak és annyira izmosodnának, hogy a békét veszélyeztethetnék, akkora rég sirba szállt az esztendő, meg talán pár másik is utána.

Bécs fejlődése. Az osztrák császárváros 250—300 millió koronás beruházási kölcsönt kíván felvenni tavaszra, mely összegből új villamos vasutakat akarnak építeni.

A hármasszövetség. Ujév táján mindenkor ennek a szövetségnek is próbát kell állania a szilárd-ság szempontjából, Európa közepének egyensúlya függ tőle. Új hír nem hallatszik felőle, csak jellemző, hogy a szövetség részei folyton emelik hadügyi kiadásait, Németország tetemes összeggel, Olaszország pedig 50 millió lírával gyarapítja a hadfelszerelését 1908-ban. O, az a fegyveres béke! de drága!

A marokkói zavar. Francia katonák még mindig véres fegyverrel kénytelenek járni Marokkó tereit, mert a spáhik nem adják meg magukat, inkább ők támadják orozva a francia őrseget. A szomszédos törzsek betörései is sűrűn ismétlődnek. A francia katonák megállják helyüket vitézül, noha a fennforgó nehézségek miatt igen rossz életmezést kapnak. — Pichon párisi hadügyminiszter múlt héten Madridba utazott, hogy a spanyol kormánytal tanácskozzék, mikép lehetne Marokkóban a békét egészen helyreállítani és a közös (francia és spanyol) katonai-rendőrség kivételével a többi csapatokat immár hazaszállítani. Több mint egy esztendeje vannak már ezek a csapatok folytonos tűzben és ha hamarosan nem áll helyre a béke, akkor fel kellene őket váltani.

Perzsa alkotmányosság. Az a nagy kavarodás, mely egy félreértés folytán Teheránban keletkezett, immár elcsitult egészen. A kormánynak sikerült megnyugtatni a népet, valamint teljes már az egyetértés a sah és a parlament között. Az uralkodó és az összes miniszterek ünnepies esküt tettek a koronára, hogy Perzsa valamennyi alkotmányos törvényét tiszteletben tartják. Így rend és nyugalom van az egész országban. Érdekel bennünket a perzsa

alkotmány fejlődése és diadala, mert tudjuk, hogy az ifjú perzsa sah Magyarország alkotmányát vette mintául országa modern fejlesztésére és már atyja is sok törvényünket ültette át a perzsa alkotmányba.

Hajszálynjira az örbény szélén.

Regény. (1)

Irta: Jézsmá Pál.

I.

„A mi barátunk a legjobbat választotta. Mig mi szüntelen attól félünk, hogy egy hirtelen árhanyatlás megingatja ekzisztenciánkat, vagy fölebbvalónk szeszélye közelebbi ismeretségbe hoz a nyugdíjkonnyveskével, addig ő teljes lelki nyugalommal gazdálkodik, olykor pedig buksi nyulakra vadászat. Bennünket, az ő barátait, vendéglátó szivességgel le-invítált, hogy megoszszuk vele egy napra azt a boldogságot, a mely neki így az ölébe hullott. Erdőmezőn barangolva, fölfrissültünk, megerősödünk nála s gazdag lakomázás után immáron visszatérünk poros irodáinkba. Azt kívánom neki, — a kinek huszonnégy óras üdülésünket köszönhetjük, — hogy élvezze hosszú éveken át zavartalanul a bájos falusi életet, a hová a nagyváros zajából menekült. Éljen boldogul ő és leánykája, most és mindig! Erre emelem poharamat!”

A vadász-reggeli utolsó felköszöntője elhangzott s az a viharos zaj, melylyel a jelenvoltak a házigazdát ünnepelték, be:zédés bizonyoságot tett arról, hogy a gáthegyi birtok javaihoz többek között egy kitünő borospincze is csatlakozik. Kár, hogy nem lehet gyönyöreibe tovább elmélyedni! Az urak — Vértes földbirtokos egykori hivatalársai — ugyanis egytől-egyig hivatásuk „rabszolgái” és csak ama szerencsés körülmény folytán fogadhatták el Vértes meghívását, hogy a boldogságos Szüz születésének ünnepe egy hétfői napra esett. Immár azonban utra kell készülniök, hogy idejében a fővárosba visszatérhessenek.

Az asztaltól egyenesen a jó távol-eső vasuti-állomásra kellett hajtatniok. Az öblös vadászfogat már ott állt a kirándulók csomagjaival a ház

előtt s a jókedvű urak egynek kivételével mind elfoglalták helyüket rajta, miután szóval-szívvel elbucsztak a házigazdától. Egy utolsó éljen! — s a kocsis tovarobogott.

Vértes mosolyogva nézett vendégei után. Őszintén örvendett azon, hogy ismét a szokott nyugalmas csend veszi körül. Tudniillik sohasem volt a társaság embere.

Ha a nők távoznak valahonnan, a hol vendégséget élveztek, első dolguk, szóvá tenni a látott és tapasztalt hiányokat, A férfiak inkább a kellemes, jó benyomásokat tartják számon.

— Kedves ember ez a Vértes, — kezdé most is egyike a hazatérőknek. — Fortuna asszony kivételesen bölcsen cselekedett, hogy végre méltó helyen ontotta bőségszaruját. Szívükből örülök, hogy Vértesnek sikerült kedvencz eszméjét megvalósítani.

— Mindig sopánkodott, hogy miért is nem lehet gazdálkodik, mint atyja volt. Azt hiszem, az íróasztal mellett sohasem érezte magát jól.

— De nem ám! Nem tud hajlongani, sem pedig kapaszkodni, mert tulon tul egyenes és becsületes a természete. Ezzel pedig a fölebbvalónál nem tesszük magunkat kedvessé.

— A becsületeséget sokszor túlzásba hajtotta. Manap, sajnos, alkalmazkodnunk kell a viszonyokhoz. Ő azonban . . .

— Az örökség, mely őt vagyonhoz juttatá, ránézve kétszeres szerencse. Azért is rögtön nyugdíjaztatását kérte, mihelyt nem volt többé kénytelen továbbszolgálni.

— Vajjon jövedelmez-e a birtoka?

— És ért-e egyáltalában a mezőgazdasághoz?

— Tudjátok, oly szerencsés viszonyok közé jutott, hogy zsebének mindegy, akárhogy fizet a föld. Kedvtelésből gazdálkodik. A falusi élet az ő öröme. Csak a szabad természet ölében érzi magát jól és egészségesen, ezt pedig többre becsüli, mint a nagyváros multságait, — a mint előttem egy ízben megjegyezte, midőn visszavonulásán csodálkoz-

tam. Igaza van. Itt ápolhatja egészségét és úgy tesz, a mint jónak látja.

— Csak azt csodálom, hogy leánya végett nem maradt a városban. Elvégre a leánya mihamar eldobja gyerekcipőit.

— Éppen a leányra való tekintettel vásárolta birtokát. Meg van győződve róla, hogy a falusi élet igen áldásos lesz reá nézve. A mi pedig a nevelést illeti, ebben a dologban is meg van a jó Vértesnek a maga külön sajátos felfogása. Azt tartja például, hogy a jellem fejlesztése előbb való, mint az ismeretek s a társasági jártasság megszerzése. Az előbbi feladat ő reá hárul, egyebekben pedig egy gondosan megválasztott nevelőnőre bízta a kicsikét. De bármivé fejlődik is a leány, olyan vagyona van, hogy semmi esetre sem marad pártában. S elvégre ez a fő!

— Ugy tetszik nekem, már völegény-jelölt is van a ház körül, az a bizonyos Hertneky tanár, atyjának kebelbarátja és rokona.

— A választás nem volna rossz. Ismerőseim között egy sincs, a ki Hertneky életkorában oly magasra vitte volna, mint ő. Aligha több harmincz évesnél és már építészeti tanácsos, műegyetemi tanár. Szép pályafutás!

— Sikerét annak a pályázatnak köszönheti, a melyen az új városháza tervével első díjat nyert. E remekmű fölépítésével maradandóvá teszi nevét. A város csak két órányira fekszik Gáthegyitől, na és így könnyen lehet valami a házasságból.

Mialatt Vértes barátai őt magát és viszonyait minden rosszakarat nélkül letárgyalták, a földbirtokos a visszamaradt Hertneky társaságában gondtalanul sétálgatott a nagy gyümölcsösben, mely a kastélyt körül fogta. Mihelyt a távozó barátok kocsija szem elől tűnt, Vértes a bizalmas együttlétben megszólalt:

— Igazán örülök, hogy vonatod később indul s egy órácskát még nekem szentelhetsz. Tegnap és ma, abban a nagy baráti fölfordulásban, jóformán egy percze sem voltam a tied.

Hertneky mosolygott.

— Bizony, kissé féktelenül ment minden. Ha tudtam volna, hogy tár-

saságod van, kedvezőbb alkalomra halasztottam volna a látogatást.

— Nem tettél volna okosat. Alig vártam, hogy új hajlékomat megmutassam neked. Erősen hiszem, hogy tetszésre van.

— Csodálatos szép! Mondhatom, szerencsésen kiválasztottad.

— Tudod-e, hogy mi volt a döntő körülmény a vásárnál? Az a tudat, hogy te minden nehézség nélkül napjában ideutazhatsz. Remélhetőleg igen gyakran megteszed ezt.

— Föltett szándékom. Ameddig a városháza építésével vagyok elfoglalva, nem igen mehetek messzire. De ide bármikor. Négy-öt éven belül minden vasárnap el lehetsz rá készülve, hogy a nyakadon leszek.

— Pompás! Ezt tudva, az egyedülvalóság érzete nem lesz oly nyomasztó.

— Egyedülvalóság? Ugy tudom, vannak lények a környezetemben, a kikkel állandóan érintkezhetsz.

— Csupáncsak az egyik szomszédommal és annak nevével. De ezek az emberek nem tetszenek nekem. Vagyonosak és vendéglátók. Házuk akár a galambducz. Örökös tart a be- és kiröpülés. Mindenkit ismernek és mindenkivel összeköttetésben állanak. Csak hogy senkivel — állandóan. Vendégeik fölületes ismeretségből erednek, a kiket majd itt, majd ott szednek föl és gyorsan meghívják magukhoz. Némi bizalmatlanságot éreznek azok iránt, a kik nem tudnak hosszantartó barátságot kötni. Ezret merek tenni egy ellen, hogy ilyeneknél előbb-utóbb kellemetlen jellembeli tulajdonságok lépnek előtérbe. Az az ember, a ki igaz barátok nélkül áll a világban, olyan előttem, mint a tilalomfa ezzel a fölírással: „Tilos az ut!”

A tanár felkaczagott: Reád ugyan nem illik ez a hasonlat. Jőcskán vannak barátaid.

Étvágyunk

egészesen gyomrunk van, nem vagyunk rosszul, nincs székrekedésünk, mióta a Feller-féle hashajtó Rebarbara Elsa-pilulákat használjuk. 6 doboz 4 K. bérmentve. Hozassuk Feller V. Jenőtől, Stubiца Centrale 18. sz. (Zágráb-m.) Elsa

— Mondd: ismerőseim, akikkel jó lábon állok. Az igazi barátság vajmi ritka, mindamellett egy fél-tucatot csak összehozunk azokból, a kiket barátainknak nevezünk, föltéve, ha keresztül-kasul vizsgáljuk őket egészen a veséjükig. Ám ennyi is elég, mert a valódi barátság olyan kincs, melylyel az élet sok kellemetlenségét áthidalhatjuk.

— Bölcselkedésed szerencsére nagyon tárgyaltan reád nézve. Jövőd és leányod sorsa biztosítva van. S a mi veszélyt a gazdagság magában rejt, az megint eltűnik egy magad-fajta jellemes ember elől. Életfelfogásod épp oly kevésbé fog megváltozni, mint életszokásaid.

— Igaz! Anyagiasságunk forrásaiban sohasem ragadtattam el magamat az arany-borju imadására. A szellemi értékeket előbbre helyezem az anyagiaknál. Erős meggyőződésem, hogy sziklajellem és tiszta ész inkább biztosítja a boldogságot, mint vagyon és hatalom. Ennek a felfogásomnak köszönhetem, hogy régebbi hivatásomban, a melyre a viszonyok kényszerítettek, nem éreztem boldogtalanságot. De most mintha ujjaszülettem volna, más ember lett belőlem, mióta bilincseimből szabadulhattam és hajlamomnak élhetek.

Az asztali csengő éles hangja megszakította a bizalmas beszélgetést. Meglepetten huzták elő zsebórájukat.

— Hohó! kiáltá Vértes, majd nem elterefertük az indulás idejét. Ám azért ne szaladj mindjárt, te szeleburdi. Majd elvégzik azt a lovaim. Pontos időben kiröpítenek az állomásra. De ugye mégis okos dolog volt megigérnem a leányomnak, hogy vele étkezem. Az ő csöngetése nélkül . . . ki tudja . . .

Az urak gyorsan ott termettek a kastély előtt a hol a tanár ur kocsija már föl s alá hajtott. Egy utolsó ölelkezés és kézzorítás, egy barátságos üdvözlés Berta felé irányítva, ezzel a látogatás véget ért.

Vértes nem tudta sajnálkozását titkolni hü barátja fölött, de Berta — atyját karonfogva, — játszi, behizelgő nyájasságával csakhamar elűzte kedvtelenségét.

(Folytatása következik.)

A közlegelők javítása.

Darányi földmivvelésügyi miniszter a közlegelők közgazdasági hivatásának fokozott jelentőségére való figyelemmel és hogy e területek okos kezelésére utmutatást adjon, mintát dolgozott ki a közlegelők használatának szabályozására és a belügyminiszter hozzájárulásával megküldötte a törvényhatóságoknak. Közelebbről az a célja ennek az intézkedésnek, hogy gyorsítsa a közös legeltetés rendezését, megindítsa a legelők helyes és kellő kihasználását, a legelőjavítás feladatainak teljesítésére ösztönözze és utasítsa a községeket és a közbirtokosságokat.

A miniszter fölhívta a törvényhatóságokat, hogy a mintaszabályzatban kifejezésre jutott célok szolgálatában, e séma nyomán a szabályzatoknak mielőbbi meghozására hassanak, de a jövő legeltető időig okvetetlenül gondoskodjanak, a mintaszabályzat figyelembevételével, a legelőrendtartás rendezéséről. A mintául küldött legelőrendtartás több rendelkezései a következők: A szabályzat kimondja, hogy a közlegelőt másra, mint legeltetésre használni és részben vagy egészben fölosztani nem szabad. A közlegelő határjelekkel látandó el, ezeknek a határjeleknek épségéről a községi előljáróság gondoskodik. A közlegelőkön a szabályszerűleg megállapított legeltetődíj lefizetése mellett minden községi lakos hajthat ki jószágot. Megállapítandó azonban a legelőre kihajtható jószág száma és ha túlterhelés mutatkozik, elsősorban a kisgazdák jószágait kell a közlegelőre engedni. Idegen községbeli lakosok lábas jószágai csak akkor vehetők föl a legelőre, ha a legelőre felhajtható jószág a községi lakosok által tartott jószágból nem telik ki. Megállapítandó a legelőszabadtítás ideje és az az idő, míg a legeltetés tart. Megállapítandó területileg az egyes állatnemek legeltetőhelye és így az új rendtartás szerint külön a tehén, külön a juh és külön a sertések legel-

tetőhelye. Legfontosabb azonban a legelőjavításra irányított rendelkezés. E szerint a községi előljáróság köteles gondoskodni arról, hogy a közlegelő összes területe az állatok táplálására alkalmas fűvel legyen begyepesítve. Ha a gyepek ritka vagy kopár, gondoskodni kell a terület kellő kimélséről és fűmaggal való bevetéséről. Az ilyen fűmaggal bevetett területre marhat mindaddig tilos hajtani, míg a gyepek kellően meg nem erősödött. Minden ősszel a közlegelőt az előljáróság boronáltatja meg, a legelőszabadtítás előtt négy héttel megfogasoltatja. A káros növényt, gyomot, tüskét stb az előljáróságnak kötelessége irtatni. Kellő számú itatóról, deledőről, védőhelről szintén az előljáróság gondoskodik. A ki a legeltetőszabályok ellen vét, kihágást követ el és kétszáz koronáig terjedhető büntetés alá esik.

Darányi ez új rendelete a mai viszonyok között, mikor a kisgazdáknak nincs elégséges legelőjük s a mi van, az is rossz, tényezője lesz állattenyésztésünk erősebb fejlődésének.

Hideg lábak.

Legegészségesebb a mezitlábjárás, abban valamennyi orvos egyetért. Az ember lába már úgy került ki a Teremtő kezéből, hogy járásra és vándorlásra jó legyen; harisnya, kapeca, cipő és csizma már csak emberi okosság találmánya, de nem egészen muszáj. Mezitláb járva a vér gyorsabban és erősebben ömlik a lábak felé és ritkábban szenvedünk így hideg lábakban, mint cipővel és harisnyával. Persze, a mi kedvezőtlen éghajlatunk alatt nem kell a kapecát és csizmát megvetni; de meg a kemény köves ut is arra kényszerít, hogy lábunkat védjük a keményebb talppal. Hanem magának a lábnak nem paradicsomi állapot, hogy mindig szűk fogságban kell lennie és olyan csizmában szorongnia, mely a kigőzölögést sem engedi meg. Ennek következtében

a láb lassankint szenvedő állapotba jut, beteges gyöngeségbe; kiállhatatlan lábizzadás lép föl, de még többször halljuk a panaszt hideg lábak miatt. Sokan, kik meleg pamutharisnyát, bélelt cipőt hordanak, egész nap fűtött szobában ülnek, nem képesek lábuk hidegségét legyőzni. És ezen csodálkozni nincsen ok, mert éppen a szabadban való mozgás hiánya, a sok ülés és a meleg szoba folytán lesz a láb fázós, mert nem mozoghat benne elég szabadon és gyorsan a vér, mely felmelegitené és azután melegen is tartaná. Az olyan eke, melyik nem szánt, rozsdás lesz, testi tagjaink közül is az, melyet kevésbé használunk, elsatnyul, gyenge lesz és hidegedik.

Ővszer a hideg láb ellen elég kínálkozik, csak tessék használni. Itt van először is a gyakori lábfürdő (ha egészen megfürödhetünk, még jobb), fiatal emberek hideg vízben is megethetik, öregebbek maradjanak a langyos mellett. A harisnya ne legyen tulságosan szoros, kapecát se kell oly erősen a lábra sodorítani, mintha kavicot akarnánk vele pakkolni egy csomóba. Hogy a cipő, csizma szoros ne legyen, arra megtanít a kínos fájás, de hogy a szoros harisnya is fájhat nagyon, arra kevesen gondolnak. A ki pedig jobbadán ülve tölti az egész napot, mert olyan a foglalkozása, az járjon a szabad idejében egy-két órát. Ilyen ápolás mellett nem fog mindig a hideg láb gyötörni, ellenkezőleg elég meleg lesz lábunk még akkor is, ha csikorgó hidegben járunk.

A hideg padlóra, pláne kövekkel kirakottra, adjunk télen meleg pokróczot, kitűnő szolgálatot tesz e téren a régi újságpapíros is, mely oly melegen tartja lábunkat, mint a legjobb erdélyi pokrócz.

A lábakra általában fordítsunk több gondot, mint általában szokás. Ha lábunk jól érzi magát, nincsen semmi baj, ellenben rossz érzés a lábnak kedvetlenséget okoz, fejfájást hoz és sok komoly betegséget zudit a nyakunkba.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J. csász. és királyi udvari
... HANGSZERGYÁROS ...

m. k. honvédség, a közbiztonság, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek, etc. szolgálatja

Raktár: II. Lánchíd-u. 5. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u. 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ÉS RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélszavakkal. — TÁROGATÓ saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb. Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. — Kivitel nagyban és kicsinyben.

védő állapotba
éségbe; kiállha-
fő, de még
panaszt hideg
n, kik meleg
elt cipőt hor-
ütött szobában
k lábuk hideg-
zen csodálkozni
ppen a szabad-
hiánya, a sok
oba folytán lesz
nem mozoghat
n és gyorsan
jitené és azután
Az olyan eke,
rozsdás lesz,
is az, melyet
nk, elsatnyul,
gedik.

ab ellen elég
sék használni.
gyakori láb-
megfűrdhe-
fiatal emberek
ehetik, öregeb-
angyos mellett.
en tulságosan
ell oly erősen
mintha kavi-
pakkolni egy
cipő, csizma
ra megtanít a
a szoros ha-
nyon, arra ke-
ki pedig job-
egész napot,
ozása, az jár-
n egy-két órát,
nem fog min-
törni, ellenke-
sz lábunk még
gó hidegben

pláne kövek-
k télen meleg
olgálatot tesz
apiros is, mely
abunkat, mint
króc.
an fordítsunk
általában szo-
érzi magát,
ellenben rossz
enséget okoz.
komoly beteg-
kba.

udvari
ROS ..
tője

Melyik tehén jó fejős?

A belgiumi kir. földmívelő-társaság lapjában egy Lavrill nevű uri ember, 20 évi gyakorlatára támaszkodva állítja, hogy sikerült neki tehéneknek a bő tejelőségnek olyan egyszerű és biztos jegyeit megtalálnia, melyek 100 közül 90 esetben ellenőrzés mellett is beváltak. Ő a tehének szarvai között és oldalbordáit vizsgálja. A szarvak között pálczaszerűen domborodik föl a koponyaközön egy kapcsolócsont. Minél rövidebb ez, annál jobb tejelő a tehén. Tehát a szarvtövek közelsége jó ajánló jel.

A bordaközöket illetőleg azt találta, hogy minél szélesebb a tehének oldalain az utolsó két oldalborda köze, annál jobb tejelő a tehén.

Az alsószajnai Gazdasági Egyesület ezt a módszert 126 tehénnel kipróbálta és 90 százalékig igazat adott neki. A leletről statisztikát közöl, mely szerint három centiméteres bordaköz napi 12—15; 4 czm. bordaköz 16—19; 5 czm. 20—23; 6 czm. 24—25; 7 czm. 25—30 literes napi tejhozamnak felel meg. Ez alapon a hivatásos bírálók elvszerűen kimondották, hogy a tehénnél a tejhozam egyenes arányban növekszik a hátsó bordaközök szélességével és egy 4—5 centiméteres bordaközű tehén jó tejelőnek tekintendő.

Ezen elvek magyarázatául megjegyzik, hogy tévedés lenne a legnagyobb bordaközű nagy testű és sulyu állatokon keresni. Sőt inkább az esetek felében kisebb testű állatokon is mutatkozik nagy bordaköz, ha azok jó tejelők.

Ha ezeket a jegyeket tudományosan vizsgáljuk, könnyen reá jövünk, hogy ezek nem okai ugyan, de tényleg állandó és megbízható mutatói a tejelésnek. Ezek a jelek ugyanis következetesen csatlakoznak a jó tejelőség eddig is tudott ismérveivel, melyek szerint: a világos és kis szarvu, sima, rövid és finomszörű, puhabőrű, a tőgy környékén finom tapintású tehének tejei a legfejlettebbek. Ezek a fent kitett jelek tehát csak mintegy eredményei és kitévői az eddig is elfogadott és bevált külső jeleknek.

A ki tudja, hogy kivált a szegény emberek mennyi rossz tehenet tartanak még mindig hiába, vagy kevés haszonnal; hogy a rossz tehén eltartása épen annyiba kerül, mint a jóé; hogy a tejelés átöröklött képesség és így egyedül gondos kiválasztás útján elterjeszhető; az könnyen be fogja látni, hogy az ilyen próbajelek ismeretének széles körökben való elterjesztése valóságos közérdek. Mert megtanít a levágásra való állatok nemzetgazdasági kár nélküli kiseljetezésére, a tenyésztéshez kellő jószág kiszemelésére és megment helytelen irányban való kísérletezések kárától.

Maguk a tejkereskedők hivatottak elsősorban ezen jegyek ismeretének terjesztésére; mert üzemi költségeik annál inkább csökkennek, minél kisebb körben minél több tejet képesek összegyűjteni. Sőt ugyanez a fogyasztóknak érdeke is, mert a tejárak csökkenése csak az olcsóbb termelési költség révén remélhető.

A főnti bizottság a szarvközök jelentőségét megmagyarázatlanul hagyta s legyen szabad ezt találmomra pótolni. A kis szarvköz finom csontozatot, csinos fejtetőt; már pedig régi dolog, hogy a jó tejelő tehén sohasem csontozatu, formái kerekdedek és finom vonalakban olvadnak át egymásba. A bordaköz szélessége pedig összefügg a jó tejelőtehén testének gondozott növekedésével. Tudjuk, hogy a jól tejelendő üszőt az ő második évében nem szabad hizamosá nevelni, mert akkor szervezete husra és fagyuképzésre lesz hajlamos; hanem mérsékelt jótartással és szabad mozgással kell a csontozatot hosszirányban fejleszteni. Minél hosszabb a hátgerinc, annál nagyobb félköröket irnak le a belőle kiinduló és bele visszafutó bordák. Tehát egészen természetes, hogy a legutolsó borda, mint a jófejlődés bezáró vonala, annál szélesebb vályut mutat, minél jobban sikerült az állat csontozatának, vagyis az egész tejgyár kiépülésének befejeződésé.

**Kérünk czimeket
mutatványszámokhoz!**

KEDVDERITŐ.

Előrelátás. Kalmár Pétert, a keszkeskedőt mindig inti felesége, hogy tegyen valamit félre, mert jöhetnek boros napok is. Tehát bezárta a vaspénztárba az — esernyőjét.

Fizika. Nincs annyi bizalom a nőtlen orvoshoz, mint a házashoz. A nálunk letelepedett dr. Orosos tehát, aki már legényember, a rendelő órákra mindig kölcsön kér néhány gyereket a szomszédoktól, hogy nála lármázzanak, mintha családós volna.

Guny. „Miért mondja annak a csunya Czilinek, hogy olyan, mint a Ráfael angyalai?” — „Nos, mert azoknak az arca is füstve van.”

Csillagászat. „A hold egészen fölösleges dolog; nincs rajta se fa, se víz, se élőlény.” — „Én is mondtam már ezt, de hát hova menjen a szegény?”

Viczinálison. „Miért nem állt meg a vonat az állomásnál? Ki akartam szállani!” — „Hja kérem ezt ne kívánja. A masiniszta adósa az itteni korcsmárosnak, nem akarja, hogy megfoghassák.”

KÖZGAZDASÁG.

Hatósági mézarszékek. Takarékosan fűtött szobában, takarékosan terített asztal mellett már csak a mindnyájunk állandó vendége: a gond érzi jól magát városokban lakni. Az ember ellenben, kit foglalkozása és életviszonyai ide kötnek, leroskad a terhek alatt, miket a drágaság rak vállára. Drága minden, de legdrágább a falat. Akármit akarok enni, nyögve adom meg az árát. De mindennél drágább a hus. Budapesten, megyeszékhelyeken megnézik az olyan embert, ki naponta huszt tud adni családjá asztalára: „Uraságodban talán sikkasztót van szerencsénk tisztelhetni, hogy ezt a luxust magának megengedheti?” Gond mellé azonban gondolatot is kínál ez a rettenetes drágaság. Azt a gondolatot, hogy miért elviselhetetlen magas ára a husnak, mikor, a vágni való marha nem drága, legalább is nem mindig drága, általában hol

Astma

nehéz légzésben szenved, kik a fulladás miatt fekvődni és aludni nem tudnak, lábuk dagadt, lépcsőket alig tudnak hágni, mert megáll a lélegzetük s azzal szívdobogásban szenvednek, a meleget alig bírják, annak egyedüli megmentője a számtalan hálalevél által megköszönt Astma elleni szer. Ezen szer rövid használata után a szív rendesebben működik, legrovidebb idő alatt könnyebbül áll be s annak hosszabb használata után majdnem teljes a gyógyulás.

Egy nagy adag ára 9 K.

Továbbá kitűnő szerek!!

vizkórságnál, gyomorháj és étvágytalanságnál, tüdőbaj, mellfájásnál

Megrendelések intézendők:

BALLA SÁNDOR gyógyszer-tárhoz

Hódmezővásárhely, 52.

olcsóbb, hol még olcsóbb? A gazda nem látja állattenyésztő és hizlalo munkájában a remélt hasznot, mert felhajtáskor alig kap barmáért valamit a költségén túl. Ugyanakkor a fogyasztó polgárság le akar szokni az evésről, vagy legalább a hus-evésről, olyan méregdrágán mérik ki neki a fontot, meg a latot. Megfigyelte ezt a kiáltó ellentétet Debreczen, Kecskemét, Nagyvárad és még néhány város hatósága és határozatba vitte, hogy hatósági mézsárszékeket fognak nyitni. Pusztán ennek a hírére leszállt nyomban a hus ára az irt városokban. Mi lesz még akkor, ha a hatóság tey eg konkurencziát csinál a zsaroló és zsarnokló mézsárosoknak? Budapes-ten még csak tanulmányozás tárgyát képezi a drágaság. Itt határozatot hozni és végrehajtani csak akkor fognak, mikor a budapesti lakosság fogai közül a hegyes és éles, húst rágni való metsző meg szemfogak mind gumóra koptak-gömbölködtek a sok krumpli fogyasztástól. De tanulmányozni valója akkor is lesz a böles demokrata többségnek és még bölcsőbb tanácsnak, mert akkor meg a krumpli lesz drága. Mert hiszen nem az drága, ami sokat ér, hanem a mi sok embernek kellene!

Megszűnt „közösügy.” Eddig a házalási engedelem az osztrák-magyar monarchia területére adatott ki, vagyis a magyar engedéllyel

Ausztriában is és fordítva lehetett házról-házra kereskedni árukkal. Ezen szabály érvénye január elsejével megszűnt. Ezentul csak hazánk területére adják ki az engedelmet, viszont az osztrák házalók nem kereskedhetnek nálunk. Csak némely szomszédos vidék kereskedői kapnak kivétellel olyan engedély-levelet, mely mind a két országnak bizonyos területére szól, de nem az egész birodalomra.

Az angol bank kamatja. Az új esztendő első napja örvendetes eseményben volt gazdag a pénzügy szempontjából: az angol bank ugyanis leszállította a kamatot hétről hat százalékra. A nagy enyhülésnek oka az, hogy az amerikai pénzválságot megszüntnek lehet tekinteni. Az amerikai nagy bankárok ismét eladják féltve rejtett ar. nyaikat és már nem kell attól tartani, hogy minden öszszehalmazott aranykészlet az új világba vándorol át. A bank olcsóbb kamatja mindjárt érezhető volt a nyílt piacon is, hol a magán-kamat-láb ma már csak 5 százalék. Ha a pénz Londonban olcsóbb, akkor nemsokára le kell szállania Berlinben és Bécsben is a kamatnak, azután nálunk is, bár Budapestre majd csak két hét múlva fog eljutni a hatá. De a pénz olcsóbbodásának kedvező hatása az egész közgazdaságra elmaradhatatlan.

Gyümölcs és zöldség. Egy felterjesztésre a kereskedelmi minisz-

terium azt felelte, hogy igenis szabad a tejeskocsikon gyümölcsöt, meg zöldséget fuvarozni a városokba, csak azt követeli az egészségi rendszabály, hogy azok a tejtől el legyenek különítve.

Budapest piaczi árai.

Liszt. Nullás 19.70, egyes 19.50, kettes 19.30, hármas 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 17.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr,
Pestvidéki	75	24.55 — 24.95
"	76	24.75 — 25.15
"	77	24.95 — 25.35
"	78	25.15 — 25.55
"	79	25.30 — 25.70
Bánsági	75	24.60 — 25.—
"	76	24.80 — 25.20
"	77	25.— — 25.40
Bácskai	75	24.75 — 25.15
"	76	24.95 — 25.35
"	77	25.15 — 25.55
Tiszavidéki	74	24.40 — 25.—
"	77	25.25 — 25.65
"	80	25.60 — 26.—
Fejérmegyei	76	24.70 — 25.10
"	79	25.25 — 25.65
Rozs I. rendü	22.70	— 22.90
" középrend.	22.40	— 22.80
Árpa takarm. I.	15.50	— 15.70
" II.	15.50	— 15.50
Köles	11.—	— 12 —
Zab I. rendü . . .	16.95	— 17.—
" II. "	16.26	— 16.65
Tengeri (belföldi)	13.90	— 14.10

Repcze nem került piacra e héten. D sznizsir 100 kg 1.39 K, szalonna 1.05 és 1 IS korona közt.

„Szólósgazdák könyve”

melegen ajánlható szőlőbirtokosoknak és munkásoknak. Ára 1 korona, mely összegnek előre való beküldése esetén bérmentve küldi meg lapunk kiadóhivatala.

**==== Kettős elektromágneses kereszt ====
gyógyít és felüdit kezeség mellett.**

Telefon 45-22

E készülék gyógyít és segít lejtul- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértó-lulás, sápkór, szé-dülés, a fülzúgás, R. B. 80967. sz. a testben s míg egy-nagyothallás, a szív-ferés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgörcsök és egyéb görcsök, az ét-vágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csu-z, köszvény, ichias bajai-ban; Influenzaon, s a velejáró hatfájásoknál különösen idegbántal-maknál s a velök járó álmatlanság bajaiban; a rendetlen vérkerin-gés bajaiban s még sok más oly bajban, amelynek a normális orvosi kezelés szerint villamosáram a gyó-gyító szere

E készüléknek tagad-hatatlan előnye az, hogy nemcsak időről időre, de állandóan jótekonny villamos áramot aradozat szét felül szinte bamulatos si-kerral gyógyít, másfelöl a legkudátosabb övöszer az emberi szervezetet meg-rohanó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz-éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodám-ban levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekint-hetők.

Ahol már minden használat volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 8 korona. Oly betegségek ellen való melyek 15 évnél nem hosszabbak.
Kis készülék ára 6 korona. Csak gyermekeknek s igen erzekeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére

Müller Albert, Budapest, V/5., Vadász-utca 34.

„Pázmáneum” nyomda és irodalmi vállalat, Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 26.

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA”

benzinmotorok és motoreséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részlettités mellett megbízható, jó és olcsó mo rt akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégétől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,

NAGYMEZŐ-UTCZA 43.

Hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdos-nosnak nélkülözhetetlen tudni valókat tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.

Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jóságát.

Delawaré: okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell, sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe

BIHARDIÓSZEG.